

ROMANIA

10. Terhavonta
1936. június 20.

LEUPOSTA

10. Terhavonta
1936. június 20.

10. Terhavonta
1936. június 20.

Dr. Manaster Robert
Budapest
Diszkrét 2 I.e

KELET

Ara 5 lej

Vasárnap, 1936. június 21.

5696. EV. TAMUSZ 1. | XIX. EVF. 144. SZAM

„Zsidó nemzeti otthon” a feketék országában

Mussoliniról azt a furesz hirt közli a világ, hogy a meghódított Abessziniában nemzeti otthon akar adni a zsidóknak.

A mai időkben csodálkozni semmin sem szabad. Nem csodálkozhatunk tehát azon a kettősségen sem, amely az olasz diktátor gesztusaiban nyilatkozik meg a zsidókérdés kezelésében.

Csodálkozhatunk-e azon, hogy Jeruzsálemben olasznyelvű plakátok szövegezték fel az arabokat a zsidó nemzeti otthon elleni rohamra és hogy a zsidó országépítés ellen indított guerrilla-háború mögött olasz pénz működött? Azon, hogy az arab sztrájkalap legnagyobb részét Olaszország szállította és hogy Palesztina tele van olasz impérium után vágyszakozó arabokkal?

És mindezek után szabad-e ma csodálkozunk azon, hogy Mussolini, miután elég borotvát tört a zsidókon keresztül az angol mandátus kormány orra alá Palesztinában, most nemzeti otthonot ajánl fel a zsidóknak?

Csodálkozni nem szabad. Ezzel szemben a maga igazi valóságában kell megvizsgálni azt az ajánlatot, mely igazán jellemző és sokatmondó jele a Vörös tenger és a Földközi tenger birtokáért folyó inter-imperialista küzdelemnek.

Abessziniá meghódításával Mussolini Angliát a vöröstengeri pozícióját ingatta meg és a Földközi tengerért folyó harcnak minden tücsöke felülreható az utóbbi hónapok külpolitikai eseményeiben.

Földközi-tengeri pozícióját Anglia féltékenyen őrzi. Pillanatnyilag Palesztina az angol flotta tengeri bázisa és innen láthatja el fűtőanyaggal egész közelkeleti tengeri és légi haderejét.

Egyre valószínűbb, hogy Anglia, palesztinai pozíciójának birtokában tartásáért a zsidókra akar támaszkodni.

Olaszország most ezért szeretne a zsidókra támaszkodni. Jó volna számára, hogy az ellenkező oldalon ő támaszkodhatna a zsidókra. A zsidó tökére és munkára, mely majd Abessziniá sivatagjaiból is termőföldet terem, mint Palesztinában tette.

A dolog azonban nem ilyen egyszerű. A zsidó nép nemzeti otthona és történelmi országa Palesztina. A zsidó nép nem akarja Mussolininak felépíteni Abessziniát, hanem fel akarja építeni önmagának Palesztinát. És ebben nem fogják megakadályozni sem a Palesztinában guruló lírák, sem pedig az abessziniái zsidó nemzeti otthon nagylelkű ígérete.

Schacht ur háziszidókat keres

A zsidókérdés sohasem azoknak a „kiválasztottak”-nak volt a kérdésük, akik hasznossá tudták tenni magukat a hatalom szolgálatában.

A cári Oroszországban is voltak „kedves” zsidók, akiknek sohasem kellett tartaniuk pogromoktól. Petljurának is voltak háziszidói, Plehvének is.

Most Schacht urnak, a harmadik birodalom gazdasági miniszterének is ilyen ambíciói vannak. Kiderült ugyanis, hogy még a hitlerista Németországnak is szüksége van zsidókra. A történelem és a világ legantiszemitább kormányai sem tudják nélkülözni őket.

S ha régen akadhattak még zsidók, akik — gyengejelműségükben vagy naivitásukban — büszkédként tudtak még lenni erre, úgy ma már alig van zsidó, aki ne tudná, vagy legalább is ne érezné, mennyi tragikum van ebben.

A zsidókérdést és az antiszemitizmust ugyanis legtöbbször éppen azok a zsidók teszik aktuálissá, akik „hasznossá” tudták tenni magukat az állam, a hatalom szolgálatában. Az ilyen zsidó nevek paripáján indul el legtöbbször az antiszemita agitáció.

Az antiszemita törvényhozás azonban első sorban azokat a zsidó tömegeket sújtja, amelyeknek semmi közük a magas helyekhez — és vagy egyáltalán nem, vagy csak utólagára éri el azt a néhány „kiválasztottat”, akiknek neve szolgálat ürügyül az antiszemita hadjárathoz vezet.

Hitlerék ebben a tekintetben „egész” munkát látnak. A zsidók pozícióinak maradéktalanul megsemmisítését. De éppen úgy, ahogy antiszemita hadjáratainkban közpépkori módszerekhez nyultak vissza és a cári Orosz-

Két nap óta nyugalom van Palesztinában

Angol körök az arab mozgalom lassu felmorzsolódásával számolnak. Az arab nemzeti tanács Ormsby-Gore alsóházi kijelentéseiről tárgyal

JERUZSÁLEM, június 20. Amint az Uj Kelet már napokkal ezelőtt jelentette, az összes számottevő palesztinai körök bizonyosra vették, hogy az arab zavargások június 17-én az 1929-es zavargások elíteltjei kivégzésének évfordulóján fogják elérni kulminációs pontjukat. Az angol kormány arra számított, hogy ezen a napon fogja az arab akcióbizottság az erőfeszítéseket megtenni és ha ez a nap viszonylagos békében telik el, úgy az arab mozgalom lassu felmorzsolódásával lehet számolni.

A jelek arra mutatnak, hogy a hivatalos köröknek ez a várakozása be is vált. Két nap óta a külföldi távirati ügynökségek egyetlen egy számottevő incidenciáról sem számoltak be. A Havas-ügynökség szombat esti jelentése szerint az arab nemzeti bizottság a szombati nap folyamán összeült, hogy állást foglaljon Ormsby Gore gyarmatiügyi miniszternek az alsóházban tett nyilatkozatai ügyében. A gyarmatiügyi miniszter tudvalevőleg kijelentette, hogy mielőtt a zavargások megszűnnek, pártatlan bizottság indul Palesztinába, hogy a reális panaszokat a mandátum keretén belül vizsgálat tárgyává tegye. Ugyanakkor kijelentette a gyarmatiügyi miniszter, hogy úgy az araboknak, mint a zsidóknak tudniok kell, hogy Palesztinában mind a két nép jövője biztosítva van. Az arab komité állásfoglalásáról egyelőre hír nem érkezett.

Belgiumban bevezették a „kis” ostromállapotot

Katonaság szállotta meg a világítási és vízszolgáltatási üzemeket. Egyre nagyobb arányokat ölt a sztrájkmozgalom

Brüsszel, június 20. A világpolitikai események alakulása mellett a belgiumi belpolitikai állapotok kötik le a világérdeklődés egy részét. A belga ipari munkások sztrájkja mára ismét nagyobb arányokat öltött. Egyes városokban az üzleteket be kellett zárni s a gázellátás és villamos áramszolgáltatás is megszűnt. Több helyen a közúti közlekedés is szünetel. Antwerpenben tárgyalások indultak meg a munkaadók és munkások között.

Az egyre fokozódó sztrájkmozgalom és az ezzel kapcsolatos incidensek miatt a honvédelmi és a belügyminisztérium tegnap olyirányú rendelkezést adott ki, hogy ott, ahol szükség van rá, a katonaság lépjen közbe. A rendelet nyomán néhány városban a katonaság megszállotta a világítást szolgáló üzemeket, hogy a gáz- és villamos-szolgáltatást biztosítsa.

Ma a mozgalom elhajlása miatt életbeléptették az úgynevezett „kis” ostromállapotot.

A belga alkotmány értelmében a kormány a képviselőház megkérdése nélkül megteheti a szükséges intézkedéseket a rend és nyugalom fenntartására. Különösen a Borinage szénbánya területén súlyos a helyzet.

Egyidejű párizsi jelentés szerint Franciaországban sem szünt meg még teljesen a sztrájkmozgalom. Ma még mindig negyedmilliónyi munkás sztrájkol. A kormányt azonban a sztrájkmozgalom utóhullámai nem zavarják merész gazdasági reformterveinek végrehajtásában. Auriol pénzügyminiszter tegnapi beszédében,

ország pogromait is megszegyénítő kintörszámokat támasztottak fel, ugyanúgy újítják fel most a védelezsidók rendszerét.

Schacht ur védelezsidókat akar. Olyanokat, aminek a közpépkori kényurak körül forgolódtak. Olyanokat, akik hasznossá tudják tenni magukat s akiket mutogatni is lehet majd a világnak „cáfolatul.”

Ezek a zsidók újabb szenvedések és szomorúság árnyékát vetik a ma még Németországban élő 450 ezer zsidó életére. Schacht ur „kiválasztottjai” újabb sanyargatások forrá-

amelynek keretében ismerte a népfrent kormány pénzügyi programját, arra is kitért, hogy körülbelül

26 milliárdnyi francia tőkét menekítettek az utóbbi időben külföldre s a magántulajdonban elrejtett arannyal együtt mintegy 60 milliárdnyi tőke van forgalomban kívül helyezve.

A pénzügyminiszter ez ellen szigorú intézkedések alkalmazását ígérte be. A baloldali lapok nagy lelkesedéssel írják Auriol pénzügyi programjáról, míg a jobboldali sajtó éles kritikában részesíti a programot. A jobboldali sajtó különösen a pénzügyminiszter ama kijelentését kritizálja, mely szerint a 60 milliónyi teaurált, vagy külföldre menekített frank újból forgalombahozatala újjaéleszthe né az egész gazdasági életet.

Lupu párizsi nyilatkozata a román-francia kapcsolatokról

Párizs, június 20. A Havas jelenti, hogy Lupu a párizsi lapoknak nyilatkozatot adott, melyben részletesen foglalkozott a francia-román kapcsolatokkal. Ismertette azokat a kérdéseket, amelyek mindkét országot egyenlő mértékben érdeklik, majd kifejtette, hogy Romániának az összes nagy pártok alapvető fontosságúnak minősítik ezeket a kapcsolatokat. Különösen a nemzeti parasztpárt az, mely a jelenlegi nemzetközi körülmények között a Franciaországgal való kapcsolatokat elhangyosítását Románia számára a legnagyobb veszedelemnek tartja.

sal lesznek. Mert valamivel csak ellensúlyozni kell ezt a megalkuvást.

Mit fog szólni Streicher, ha Hitler engedni fog Schacht rábeszélésének? S mit fognak szólni a többi radikálisok, akiknek szemében amúgy is szálla a birodalmi gazdasági miniszter „tűréme” a zsidókkal szemben?

A sajtófértésre van tartalék: a zsidók gazdasági jogainak a szabályozása, amelyet későbbi időpontra irányoztak elő a nürnbergi törvényhozók. Hogy ez a szabályozás mit jelent, ezt jól tudja minden német zsidó.

VILAG TUKRE

Nemzetközi jelbeszéd

Mindazoknak, akiknek dolguk volt siketnémákkal, tudják, hogy csak azért némák, mert süketek és emiatt soha nem tanulták meg a beszédhangok utánzását. Ez az oka annak is, hogy a süket gyermek természeténél fogva pantomim mozgásokkal igyekszik kifejezni magát és pedig így van ez az egész világon. Ebből az következik, hogy az egyik ország süketnémáinak nem esik nehezére más országok süketnémáival érintkeznie, minthogy mindnyájan ugyanazt a nyelvet használják: a nemzetközi jelbeszédet. Igaz, hogy helyenként kialakul a némák saját különös beszéde, amit mások nem értenek meg, amíg jelentőségüket meg nem magyarázzák. Ha azonban a különböző fajok süketnémái adnának jeleket egymásnak, akkor helyi különösségüket bizonyára elejtenék és csak a természetes gesztusokat használnák, még pedig azokat, amiket minden süketnéma megért.

Figyelemreméltó tény, hogy a tudósok az emberiségnek ezt az univerzális nyelvet teljesen figyelmen kívül hagyták. A British Muzeum hatalmas könyvtárában nincs egyetlen mű, amely foglalkozna a süketnémák gesztusbeszédével, holott a süketnémákról szóló irodalom óriási nagysága.

A süketnémákon kívül számos normális hallású emberfaj is alkalmazza a jelbeszédet. Az északamerikai indiánusok, mielőtt átérték volna az angol nyelvre, néma jelbeszédet használtak, amelynek révén a sok különböző indián-faj megtudta egymást érteni. Érdekes, hogy ezeknek az indiánusoknak a jelbeszéde sokban hasonlított a süketnémákéhoz, úgy-hogy ezek és az indiánusok nagyon könnyen meg is értették egymást. Queensland északnyugati óslakói szintén jelbeszédben érintkeznek egymással, amely ugyanazokon az alapelveken nyugszik, mint a süketnémák és az indiánusok jelbeszéde. Más jelbeszédet fedeztek fel görög Örményországban és Kamerunban. Vannak primitív fajok, mint például a délamerikai xingusok, akik a nyelvet a gesztusokkal kötik össze, miközben a gesztus lényeges alkotórésze a „szónak”.

Megállapítható, noha a nyelvukatők ezt eddig nem ismerték el, hogy az emberi nyelv csak formája a gesztusokkal kifejezett nyelvnek, olyan forma amelynél a mozgások öntudatlanul, a nyelvvel és ajakkal demonstrálódnak. A figyelemreméltó „pöbeszédet” abban a Darwin által megállapított körülményben kell keresni, hogy az ember kezének és szájának mozgása között természetes kapcsolatok állanak fenn. Ha tehát a primitív ember testi mozgásokkal igyekezett magát kifejeznie, önkéntelenül szájával is mozgást tett és nyelvének és ajkának együttes mozgása által kihozott hangok alakították ki a nyelvet. Így hát a beszédnyelv nem egyéb, mint a száj segítségével végrehajtott jelbeszéd. El lehet képzelni, hogy eleinte az összes jeleket megfelelő hangzók kísérték és hogy a testi jelek lassanként elmaradtak, minthogy rájöttek, hogy a jeleket — és ennek következtében azt, amire a jeladó gondolt, hallással lehet megtudni. Az elhangzott beszédnek a jelbeszédrel szemben nagy előnye mutatkozott, első sorban, hogy sötétben is meglehetősen érteni, továbbá használni lehetett olyankor is, amikor a jeladó kezei el voltak foglaltva.

Ezuttal azonban más problémáról van szó. A világnak elsőrendűen fontos szüksége, hogy nemzetközi beszéddel értsék meg egymást a népek. Itt van ugyan az eszperantó, ez azonban nem elégíti ki megfelelő mértékben a szükségletet. Az angolszerű „Basic English” sokkal célszerűbb nyelv az eszperantónál, csak azért nem használják, mert angol riválisát látják benne a Zamenhof-féle nemzetközi nyelvnek. A legkönnyebben megtanulható nemzetközi nyelv mégis a természetes jelbeszéd volna, amit fel kellene éleszteni. Persze hosszabb kutató munkára lenne szükség, amíg ki lehet dolgozni a jelbeszéd általánosan elfogadható szókincsét. A kezdeti munka már megtörtént és nekem sikerült is összeállítanom egy kis csoportot, amelynek tagjai egy rendszeres jelkép-szótárt gyűjtöttek össze. Szótárunk egyelőre kezdeti stádiumban van, de a leglényegesebb dolgokat ki tudja fejteni. Egy alkalmas

Püspökfürdő

(Băile Episcopesti)

Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel 42° C. kénes, rádiumos hőforrásait rheuma, köszvény, csusz, ischiás, valamint női bajok ellen.

Izszappanfűrdő,

iszappakolások. Villany szénsav fürdők szakorvos felügyelete mellett

I. oszt. teljes penzió, szálloda, háromszori ételiszakolási étkészés, gyógyfürdő vagy hullámfürdő

Junius és szept. 180 lej naponta
Julius és aug. 220 lej naponta
II. oszt. penzió 120 lej naponta
Gyermek p. 12 évig 100 lej naponta

50 százalékos vasuti kedvezmény visszautazásnál

Elsőrangú tánczene. Cursalonban minden este tánc. — Ortodox kóser étterem.

Románia egyetlen

hullámfürdője

nemzetközi jelrendszert is kezdünk kidolgozni.

Előnyei az új jelbeszédnek:

1. Rendkívül könnyen elsajátítható. Intelligens ember egy óra leforgása alatt száz jelet tud megtanulni és megtartani. Az egész nyelvkincset egy nap alatt elsajátíthatja. Persze, hogy könnyen beszéljen, ahhoz idő és gyakorlat kell, de jóval kevesebb, mint bármely más nyelvnél.

2. Teljesen univerzális és minden nemzet hasznát veheti.

3. Sokkal gazdagabb a beszélő nyelvnél, ami a cselekedetek, formák és kiterjedés kifejezését illeti.

4. Logikusabb és rendszeresebb bármely beszélő nyelvnél.

Ha a távölalás jön, akkor a jelbeszédre nagy szükség lesz.

Mindeztől nem kísérleteztünk gyermekekkel. Bizonyára meglepő lesz, ha a kicsinyek sokkal könnyebben sajátíthatják el a jelbeszédet, mint a felnőttek. Ha a jelbeszéd a gyermekek között általánossá válik, a kicserélési gyermekakciókat is nagyobb arányban lehet majd végrehajtani az eddigiénél.

(R. P.)

Comunitates Materna Aut. Orth. Evreasca din Alba-Iulia.

No. 90—1936.

Pályázati hirdetés

Az albaiuliai aut. ort. izr. anyahitközség romantannylevi elemi iskolája pályázatot hirdet, egy 40 éven aluli vallásos előéletű tanító (tanítónő) állásra. Államilag képezett és elismert a román nyelvet perfektil beszélő és hittanításra is képesített tanerők okmányokkal felszerelt családi állapotukat és fizetési igényeiket is feltüntetve pályázatukat sziveskedjenek alulírott iskolaszéki elnök címére beküldeni. Az állás f. évi szept. 1-én elfoglalható.

Alba-Iulia, 1936 jun. 10.

Ernster Géza Dr. Springer Aladár
jegyző. isksz. elnök.

SOEBEN ERSCHIENEN!

PAUL POURTANT

DIE STADT ISRAELS

der Roman vom Leben jüdischer Einwanderer aus Deutschland, die sich nur unter grossen Schwierigkeiten in Palästina seelisch einzuordnen vermögen. Zu beziehen durch zum Preise

Fiba-Buchhandlung Kart. ö. S. 4.60 WIEN, VI. Gumpendorferstrasse No. 10.

Hogyan élnek az olasz zsidók Mussolini Olaszországában?

Tábornok a torinoi hitközség elnöke. Nincs antiszemitizmus, a zsidók nem hagyják el hitüket, de a vegyes házasságok tizedelik soraikat

Oradea, június 20. (Az Uj Kelet tud.) Nem régen érkezett haza több éves olaszországi tartózkodás után dr. Klein József oradeai tanár. A fiatal tanár Torinoban tartózkodott, ott szerzett doktorátust s most hosszú évek mulva hazajött, hogy itt teremtsen magának egzisztenciát. Dr. Klein József olaszországi tartózkodása alatt közelebbi kapcsolatot talált vezető olasz-zsidó körökkel és érdekesen mondja el az olasz zsidóság jelenlegi helyzetét és kapcsolatát az olasz étellel.

— Pontosan hány zsidó él Olaszországban? — A legutóbbi statisztika 45 ezer zsidót mutat fel — kapjuk a felvilágosítást, — de ez az adat most már nem egészen pontos, mert az utóbbi időben jelenőts beszívargás szaporította az olaszországi zsidók számát. Nem német zsidókról van szó, mert ezeket isten tudja miért nem látják szívesen, hanem jobbára lengyel és török zsidók vándoroltak be.

— Ki nem látja szívesen a német zsidókat, az olasz hatóságok?

— Egyáltalában nem. Maguk az olasz zsidók viseltetnek bizonyos ellenszenvvel a német zsidók iránt, noha ugyanez nem akadályozta meg őket abban, hogy több száz német emigráns gyermekét ne fogadják be és ne rendezzenek nagy táborokat számukra. Az olasz zsidóság pszichéjét kell ismerni, hogy ezt valaki megérthesse. Az olasz zsidókban nem él a zsidó közösségnek az az erős kapcsolata, mely itt Kelet-Európában olyan természetes megnyilvánulása a zsidó életnek. Bizalmatlanok és gyanakvók a keleti zsidókkal szemben, a gyanu sokszor igazolódott be, mert egész legendák keringenek arról, hogy Olaszországba érkezett külföldi zsidók, hogyan éltek vissza a hitközségek bizalmával.

Egy zsidó tábornok Torino hitközségi elnöke

— Köztudomású dolog, hogy az olaszországi zsidók között sok az előkelő és disztinguált ember, akik az olasz államban kivételesen előnyös helyzetet élveznek. Luzzatti miniszterelnökségével indult meg az olaszországi zsidók társadalmi emelkedése s ma ez az emelkedés talán első helyen áll Európában. Ez a negyvenötézer olasz zsidó kis kivétellel, magas pozíciókat tölt be, egyetemi tanárok, tábornokok, bírák, gyárigazgatók, állami főtisztviselők s csak Rómában él néhány ezer szegény zsidó.

— Torinoban van Olaszország egyik legnagyobb és leggazdagabb hitközsége. A hitközség elnöke Luzzi aktív tábornok, de ez Olaszországban egyáltalában nem ritka jelenség.

Zsidó Ottolenghi, a világhírű nemzetközi jogász, továbbá Olivetti, Delvecchio, Debenedetti, Taracini egyetemi tanárok hogy csak az ismertebbeket említssem. Olaszország öt táblai elnöke között is van egy zsidó, Leopold Muggia. Amikor 1931-ben Torinoba érkeztem, a trónörökös bejött a templomba és végigállt egy istentiszteletet.

Az olaszországi cionizmus

— Hogyan áll az olaszországi cionizmus? Van cionista mozgalom?

— Olaszországban erős cionista-barát áramlat van, noha egy kellemetlen eset megbontotta a cionisták soraikat. Mintegy másfél évvel ezelőtt ugyanis Torinoban az összes ifjú cionistákat letartóztatta a rendőrség, mert azzal vádolták meg őket, hogy antiszemitizmus propagandát üznek. Ez a torinoi eset kihatással volt az egész ország cionista életére, mert akkor nagy cikkek jöttek az „antiszemitizmus zsidók-ról, de később a hangulat csillapodott és ma már regenerálódik a mozgalom. Érdekes, hogy Lombroso leánya, aki most egy egyetemi tanár felesége, legutóbb Palesztinában járt és nemrég sorozatos előadásokat tartott a cionizmusról. Olaszországban nagy összegek gyűlnek össze cionista célokra és itt az olasz zsidók áldozatkészek.

Volt egy „Izraeli“ nevű zsidó újság is, mely azonban a botrány után megszűnt és helyét a „Nostra Bandiera“ című hetilap vette át.

Jomkipurkor autóval a templomba

— Vallásos az olasz zsidó? Van sok kitérés?

— A kérdésre — mondja Klein dr. — külön-külön válaszolok. A vallásosság kérdéséről kellőképpen tájékozódik, ha megmondom, hogy Jomkipurkor autóval érkeznek az előkelő zsidók a templomba, pár percig imádkoznak és aztán ugyanígy távoznak. De jellemző a torinoi pászka eset is, hadd mondjam

el. Torinoban peszach-kor a hitközség süttet a vallási előírásoknak megfelelő pászkát. Ezzel egyidőben egy Pescarolla nevű zsidó pék is csinál pászkát, mely édes és finom, mint egy sütemény. Mondanom sem kell, hogy ez a pászka már nem készül a vallási előírások szerint és a rabbi számtalan ízben megtiltotta a híveknek, hogy vásárolják. Mit sem számít a tilalom: majdnem mindenki ezt a pászkát vásárolja.

Ami az áttérést illeti, csak azt mondhatom, hogy Olaszországban ez majdnem ismeretlen valami. Az olasz zsidó nem tér át.

— Hogy miért? Mindenekelőtt, mert nem is érzi, hogy zsidó. Az, hogy valaki zsidó, az az olaszoknál nem szempont, mint ahogy mondjuk nem szempont az sem, hogy valakinek hosszú füle van, vagy rövid. De azért sem térnek ki a zsidók, mert ez mindig olyan nagy ünnepek között történik, olyan külső ségek között, hogy ez kínos. S mert zsidónak lenni nem kellemetlen, hát miért csinálnak külön kellemetlenséget, hogy ettől a helyzet-től szabaduljanak.

Vegyes házasságok ellen

Ezzel szemben a zsidó papok küzdenek a vegyes házasságok ellen. Emiatt éles polémia is volt a zsidó és katolikus papok között és több katolikus főpap szemrehányást tett a zsidóknak, hogy ellenzik a vegyes házasságot. A polemizáló rabbi ekkor megmagyarázta, hogy az olaszoknak csak egy százaléka, de a zsidóknak már öt százaléka köt vegyes házasságot és így védekezni kell ellene.

— Az olasz nép különben rendkívül barátságos és szeretetreméltó, rengeteg barátot szereztem közöttük és mondhatom, hogy any-

Speciálisták aprólékos laboratórium munkájának köszönhető, hogy a PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-SZAJ, FESTÉK PARFÖMÖK gyártásában

Les Creations NHB

személyei a tökéletesség és közkezdveltség legmagasabb fokát érték el. Próbálja ki azokat! Kitérőek!

Kérje teljes bizalommal a legjobb drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban. En-gros beszerzési forrás: N. H. Balthazar, Bucuresti, Str. Selari 7.

nyi meleget sehol sem tapasztaltam. Minden mellékgondolat nélkül még azt is meg kell mondom, hogy Olaszországban nem üdözik az antifasisztákat és az egyetemi tanárok között sokan vannak, akik nem értenek együtt a mai rezsimmel.

— Nem bántják őket, nem üldözik, mert az olasz rend elbirja ezeket az intellektuális kritikákat.

Befejezésül még megkérdelem, hogy vajon Graziani tábornagy zsidó-e?

— Nem zsidó Graziani, ezt leghatározottabban tudom. Ezzel szemben zsidó Pitigrilli, akit személyesen ismerek és gyakran fordítottam neki magyar lapkritikákat. Nagyon kevesen olvassák Olaszországban és nem Pitigrilli, hanem Segre az igazi neve...

(a. a.)

Fel a zsidó vilá kongresszusra! A zsidó ifjúsághoz!

1936 augusztus 8-án ül összes az első zsidó vilá kongresszus, mely a zsidó nép legjobb erőt: hivatott intézményesen egybefogni azoknak a feladatoknak a szolgálatában, amelyeket a zsidó jogok védelme, a zsidó tömegek gazdasági, társadalmi és politikai pozíciójának és a zsidó ifjúság jövőjének biztosítása hárt a mai generációra a galut minden országában.

A zsidó vilá kongresszus hatóerejét azonban nem a megjelent delegátusok, hanem elsősorban azok a tömegek fogják megadni, amelyek a delegátusok mögött állanak. A zsidó vilá kongresszusnak csak akkor lehet komoly politikai sulya és hatása, ha ténylegesen és igazolható módon a nagy zsidó tömegek akaratának lesz legitim képviselete.

Ötven évvel ezelőtt is a zsidó ifjúság vállalta a nemzeti megújítás és a zsidó országépítés első hősi példaadását. Ez a zsidó ifjúság, amely a munka, a cselekvés legjavát adta a palesztinai építésnek, nem akar a galut tagadásába esni. Felelősséget érez azért a jövőért, amely a galuti zsidó tömegekre vár. És most, amikor ütött a zsidó összefogás órája a zsidó nép jogainak, egzisztenciájának és jövőjének megvédésére, ugyancsak első akar lenni azok között, akik ezt a gondolatot alkotó, teremtő tette kovácsolják.

A zsidó ifjúsági szervezetek központi képviselőiből szervező bizottság alakult, amely magára vállalta az ardeali zsidó választó-tömegek megszervezését az első zsidó vilá kongresszusra.

A kongresszusi előkészítő munka leg-

jelentősebb része ez. Mert ez biztosítja elsősorban az ardeali zsidóság méltó képviseletét a genfi kongresszuson.

40 ezer zsidó választó megszervezése Ardealban! — ezt vállalta magára az ardeali zsidó ifjúság.

Mit jelent ez?

A szervezet zsidó ifjúság házról-házra járva fogja elvinni a zsidóság minden rétegéhez a zsidó vilá kongresszus, a szövetszört zsidó erők összefogásának igéjét, házról-házra járva fogja elvinni minden zsidóhoz választói igazolványát, hogy szavazatával része lehessen az első zsidó vilá kongresszus létrehozásában.

Minden öntudatos zsidó meg fogja váltani az 5 lejes választói igazolványt és élni fog választói jogával, ezt azonban az ifjúság munkája kell, hogy lehetővé tegye számára.

Erre a munkára hívjuk fel az összes ifjúsági szervezeteket, azoknak összes csoportjait és tagjait.

Az erdélyi zsidó ifjúság saját példaadásával és munkájával mutasson utat a jövőbe!

A szervezőbizottság nevében Danzig Hillél

— Az új amerikai unió pártja is jelöltet állít az elnökválasztásra. Washingtonból jelentik: A sajtó tudomást szerzett róla, hogy az új amerikai unió pártja is jelöltet állít az elnökválasztásra William Linke személyében. Linke Észak-Dakota államból való.

SELECT MOZGÓ Hálói kezdettel! SEQUOIA csodásan szép film a vadállatok életéről. Ma utoljára: A BROADWAY GONDOLÁSA zenés vígjáték, főszerepekben: Dick Powell, Joan Blondell

A „V... na zsidó ság

Berlin, június mintha megfelelő sajtó és közvélemény dőkről. Ennek a zsidó Birodalomban, bön álló olimpián met lapoknak a zsidó szocialista móról és a határkérdéseiről adja. A még Német mártírjuma nem bizonyos és minden jel a zsidó tisztelőre újabb zsidóellen

A Zsidó Távirati Iroda és tudósítói lenyében számo

Törvény

Nincs olyan zsidóknak, hogy vásároljanak. De a távolos birtok nem a helyi nagyság. A birodalmi helyteleníti a törvényt és megjelent egy új törvény, hogy az országok az államkerülésével nyugalmas gazdasági vonal törvények szándékát meg a zsidók galut milyen jogi alapjainak telkek zsidó. Így szól a zsidó igazságügyi miniszternek sulya legyen a zsidó törvények ter, Hitler helyi niszter hozzájárul az igazságügyminiszternek a nemzeti szövetségének és a zsidó törvények helyi példájul egészen megpedig azért mácia és a sajtó alatt áll. És Berlin következő külföldi látogatók láttán és következtetést egyetemes, hogy

A Harmadik Birodalom Oroszországnál érvényesül a nagy és az Amerikai törvények zsidó egész Németországokra ségek. A fajták a zsidó avatták Német vagy egyáltalán rövid sorban ítéletekről, a hoznak megbeszélnek ellen. Ha meg a nemzeti talmasainak a táborok és a pártnagyság elé hurcolt egy

A „Völkischer Beobachter“ Leon Blum-nak udvarol, Schacht „kiválasztott“ zsidókért küzd, míg a németországi zsidóság nagy zömét megsemmisíti a terror

A Zsidó Távirati Iroda szenzációs helyzetjelentése a németországi antiszemita rezsim mai állásáról és a Harmadik Birodalomban élő zsidók mártírjairól

Berlin, június 20. Az autóbírók időben mintha megelégedett volna a külföldi sajtó és közvélemény a németországi zsidókról. Ennek oka semmiesetre sem az, hogy javult a zsidók helyzete a Harmadik Birodalomban, hanem az, hogy a küszöbön álló olimpiasztra való tekintettel a német lapoknak megiltották, hogy a nemzeti szocialista párt antiszemita mozgalmaról és a hatóságok zsidóellenes intézkedéseiről adjanak hírt.

A még Németországban élő 480 ezer zsidó mártírja nem hogy enyhült volna, hanem bizonyos mértékben súlyosbodott is és minden jel arra mutat, hogy az olimpiasztrai tiszteltetésre rendezett széleskörű újabb zsidóellenes hadjárat indul meg.

A Zsidó Távirati Iroda külön megfigyelője és tudósítója rendkívül érdekes jelentésben számol be a németországi anti-

szemita rezsim jelenlegi állásáról és a németországi zsidóság helyzetéről.

Tovább áll a harc Schacht és a radikális elemek között

„Tovább áll a harc — írja az ITA tudósítója — Schacht birodalmi gazdasági miniszter és a nemzeti szocialista párt radikális elemei között. Ez a harc természetesen nemcsak a birodalmi miniszter általános gazdasági politikája ellen irányul, hanem a zsidók gazdasági rétegeire is kiterjed, azzal a különbséggel, hogy míg az ebben a harcban érdekelt német gazdasági körök valamelyes módon védekezni tudnak, addig a zsidók védtelenül állanak a gazdasági antiszemitizmus ostroma alatt.

Ime egy gyakorlati példa, mely talán legjobban illusztrálja a birodalmi gazdasági miniszter és a párt radikális elemei közötti harc lefolyását:

a külpolitikában alkalmazkodni kell a nemzetközi szükségletekhez és ha kell, fegyverszállítás ellenében a törököket is árjakká avatják a náciok.

A zsidó egészségügyi Németországban

A zsidó ügyvédek, orvosok, művészek és írók helyzete továbbra is reménytelen, sőt ma súlyosabban, mint volt. A fegyvergyártási konjunktúra gazdasági hatásai azonban bizonyos zsidó üzemekre is kiterjednek, azokra, amelyek valamelyes összefüggésben állnak ezzel az iparral. Ezenkívül van még egy keskeny zsidó ipari réteg, mely szintén érvényesül. Ezzel a kis réteggel szemben áll azoknak hatalmas serege, akik teljesen kihullottak a gazdasági életből és reménytelenül elvesztették kenyereiket. A németországi zsidók körében a kivándorlási láz nagyobb ma, mint valaha. Ha ezelőtt voltak még zsidók, akik optimizmussal várták a nyugodtabb napok eljövését, úgy ma mindenki tisztában van azzal, hogy a nemzeti szocialista mozgalom akarata a német zsidók megsemmisítésére, nem hogy enyhült volna, hanem fokozódott és csak annyiban lehet korlátozásokra számítani, amennyiben azokat belső gazdasági szükségletek és a külpolitika parancsai diktálják. Az utóbbi napokban különösen meglepő hízelgéseknek vagyunk a tanui Németországban Leon Blum személye kapcsán. A „Völkischer Beobachter“ egyszerűen elhallgatja a fran-

A technika csodája! Kérje mindenütt az utolsó alágert

ENERGIE

borotvapengét

A pengén piros szalaggal.

cia miniszterelnök zsidó voltát, holott eddig sohasem említette másként, mint a „zsidó Blum“-ot, és tisztelet hangján írta róla.

De a német zsidók jól tudják, hogy mit érnek az ilyen jelenségek. Schacht ur mondhat, amit akar balkáni utazásai során, az igazság az, hogy saját hatáskörében bármennyire is igyekezett, nem volt képes jöttányival sem enyhíteni a Harmadik Birodalom gazdasági antiszemitizmusát. Tudott dolog, hogy néhány hónapja azon fáradozik nagy buzgalommal, hogy néhány zsidónak, akikre feltétlenül szüksége van nemzetközi üzlete lebonyolításánál, megszerezze a német birodalmi polgárjogot, amelyet Hitler bárkinek megadhat. Nincs kizárva, hogy néhány ilyen esetben Schacht-nak sikere lesz. A zsidó összesség szempontjából azonban negatív jelentőségű bir néhány „kiválasztottnak“ a megjutalmazása. A németországi zsidóság fájdalmait semmiféle fokozná oly súlyosan, mint az, hogy ha a világ megtevésére egy kis privilégizált zsidó réteget emelnének ki, melynek bizonyos jogokat adnak, míg a nagy összességet meg akarják semmisíteni.

Törvényes és törvénytelen zsidó üldözés

Nincs olyan törvény, mely megtiltana a zsidóknak, hogy telkeket, vagy házakat vásároljanak. De mit számít ez. A Berlin-től távolos bíróságok nem a törvény, hanem a helyi nagyságok nyomása alatt állnak. A birodalmi igazságügyminiszter helyteleníti a törvényelen joggyakorlatot, de nem képes azon változtatni. Legutóbb megjelent egy rendelet, mely felpanaszolja, hogy az ország egyes részeiben a hatóságok az állam legfőbb vezetőinek megkerülésével nyulnak hozzá a zsidók gazdasági vonatkozásaihoz. A nürnbergi törvények szándékosan nem szabályozták még a zsidók gazdasági jogait. Nincs semmilyen jogi alap arra, hogy megtiltsák valakinek telkek vásárlását, mert az illető zsidó. Így szól az ukáz, amelyet az igazságügyminisztérium adott ki. De hogy annak sulya legyen, nyomatékos utalás történik arra, hogy a rendelet Hess miniszter, Hitler helyettese és Frick belügyminiszter hozzájárulásával történt. Vagyis az igazságügyminiszternek, aki nem tagja a nemzeti szocialista pártnak, háttüvére van szüksége. Kérdés azonban, mi történt Wiesbadenben, Rostockban és más városokban, ahol a bíróságok a helyi nagyságok nyomása alatt már ítéleteket hoztak az igazságügyminiszter intenciói ellenére.

A nemzeti szocialista párt radikális szárnyának ez a buzgalma természetesen nem mindig és nem mindenütt érvényesül teljes mértékben. Ebben a tekintetben a viszonyok helyenként különbözőek. Berlin például egészen külön helyet foglal el. Mégpedig azért, mert itt minden a diplomácia és a sajtó nemzetközi ellenőrzése alatt áll. És Berlin különleges helyzetének egyik következménye az is, hogy számos külföldi látogató megtevével a berlini állapotok láttán és a fővárosban látottakból következtet egész Németországra és természetesen, hogy hamis konklúziókra jut.

A Harmadik Birodalomban a régi cári Oroszországnál is fokozottabb mértékben érvényesül a közmondás: „Oroszország nagy és az Atyuska messze van.“ A nürnbergi törvények árnyéka súlyosan ránehezedik egész Németországra, de különösen a kisvárosokra és a középnyagyságu helységekre. A fajgyalázásokról szóló törvények a zsarolások klasszikus hazájává avatták Németországot. A német sajtó vagy egyáltalán hallgat, vagy csak néhány rövid sorban emlékezik meg azokról az ítéletekről, amelyeket a törvény címén hoznak meghurcolt és meggyalázott emberek ellen. Ha pedig a törvény nem hajol meg a nemzeti szocialista párt helyi hatalmasainak akarata előtt, úgy a gyűjtőtáborok és a nyilvános megszégyenítés áll a párttagyságok rendelkezésére a bíróság elé hurcolt egyénekkel szemben.

Egy lényeges ponton azonban megtörték a nürnbergi törvények, ha ezt a nagy nyilvánosság nem is veszi észre. Az árjafogalom és ezzel a Harmadik Birodalom egyik legfontosabb faji alapelveinek megrendüléséről és részleges meghazudtolásáról van szó. Tudott dolog, hogy a nemzeti szocializmus első idejében a három generáción át bizonyított zsidó-mentességet deklarálta az árjaság alapvető következményének. Ezen a téren a nürnbergi törvények nemcsak bizonyos féket állítottak a tulkapások útjába, hanem tudatosan a vallási elemet is melléje, sőt részben föléje emelték a faji momentumnak. Mindazon egyéneknek, akik félig (két nagyszülő után) zsidó vérből származnak, megadták az ideiglenes birodalmi polgárjogot, ha az illetők keresztény hitűek. Ebben a tekintetben az egyház részleges siker: ért el a hittérítés hatásairól szóló tanaival. Hogy ezen rendelkezéseknek milyen kihatásuk volt, számszerűen nem lehet megállapítani. A náci általában és tudatosan eltulozzák a vegyesházasságból születettek számát, hogy ezzel legalább látszólag igazolják eljárásukat. Ezekre nő azon „vegyesek“ száma, akiket egyszerűen kiemelnek a zsidók köréből és ideiglenes árjakká avatnak. Az ilyenek megmaradtak tisztviselőknak, jegyzőknak, katonatiszteknek. Berlinben egy tollvonással 467 zsidó közjegyzőt dobtak ki hivatalából, emellett hivatalban maradt 20 vegyesházasságból született egyén, akik keresztény hitűek. S így történik az, hogy a fajelmélet ugyanazon fanatikusai, akik 1933-ban még azt hitték, hogy az egész világot meghódítják tanak számára, 1935 és 1936-ban nemcsak engedni kénytelenek egyik alapvető tételükből, hanem hátsó bejáraton újra be kell eresztetniök a vallási elemet, sőt prémiummal kell jutalmazniök a kitérést, amelyről mindig azt állították, hogy nem változtat a zsidók fajjaságán.

A törökök is „árják“

De más ponton is visszakozás történt a fajkérdésben, még pedig politikai-gazdasági okokból. Frick birodalmi belügyminiszter legutóbbi rendeletileg az árja méltósággal ajándékozta meg mindazon népeket, amelyek „régóta élnek“ Európában. Kezdtől fogva kínos volt, hogy olyan nemzeteket, min: Magyarország és Törökország, amelyek együtt harcoltak a németekkel a háboruban, egyszerűen kihagyjanak az árja rubrikából.

Különösen Schacht-nak volt sok baja a fajkérdés miatt az exportnál. Ma más a helyzet ebben a kérdésben, min: volt a nemzeti szocialista rezsim májusi virágzása idején. Fajelmélet a belpolitikában, az egyetemeken és közhivatalokban, míg

Nagy politikai eseménynek ígérkezik Maniu beszéde

Huszezer ember előtt fog beszélni Vintul de Joson a volt miniszterelnök. Mihalache is részvesz a népgyűlésen. Teljes megegyezés a két politikus között

Cluj, június 20. (Az Uj Kelet tud.) A június 20-iki napot nagy izgalommal várja a nemzeti parasztpárt közvéleménye. Két évi haligatás után Maniu újra a porondra lép és nagyszabású népgyűlés keretében fogja kifejteni nézeteit az időszerű politikai kérdésekről. Nem véletlen, hogy a népgyűlést az albamegyei Vintul de Joson fogják megtartani. Vintul de Jos mindíg a legodaadóbb választási kerület volt Maniunak. 1906-ban, amikor a nemzeti parasztpárt fiatal nemzedéke, Maniuval, Vladdal és Vajdával az élen, véget vetett a román nemzeti párt passzívítási politikájának, Vintul de Josban jelöltette magát Maniu és a választókerület azóta is Maniut valójára képviselőjelöltjének.

Politikai jelentősége mellett tehát ez a népgyűlés egyben jubiláris ünnepség is lesz. Régi választókerülete fogja ünnepelni azt a politikust, akit harminc év óta mindíg és mindenki elhalmozott szeretetével és akinek népszerűsége ebben a kerületben soha nem csökkent. A megyei szervezet, melynek élén Pop Ioan (Jancsi) volt alminiszter áll, nagyszabású előkészületeket tesz a népgyűlés megrendezésére. Hatalmas néptömeget fognak összehozni a közösségben és a környező falvakban naponta újabb és újabb szervezőgyűléseket tartanak.

Albamegye parasztságán kívül a szomszédos megyékből is tömegesen jönnek el majd a Vintul de Jos-i naggyűlésre. Nagyobb számban képviseltetik magukat a gyűlésen a Tarnava, Tudá, Sibiu, Hunedoara és Arad megyék. Több mint 20.000 ember lesz ott a népgyűlésen, hogy Maniu végre méltó keretben közölhesse, kétéves hallgatás után, mondanivalóját.

Ismeretes, hogy Maniu már hónapokkal ezelőtt ki akart lépni visszavonultságából. Még a Timisoaran és Beiuson rendezett népgyűléseken is fel kellett volna szólalnia. Közbelépett azonban a pártvezetőség, mely mindig erra kérte Maniut, hogy egyelőre tekintsen

el véleményeinek kifejtésétől. Ugyilátszik azonban, a helyzet ma már lényegesen más.

A pártvezetőség úgy tekinti, hogy a politikai helyzet megváltozott

és Maniunak beszélnie kell. Popovici Mihály és Maniu legutóbbi tárgyalásai, valamint a volt miniszterelnök bucaresti utja ezt látszik igazolni.

Mihalache mielőtt külföldre utazott, hosszabb megbeszélést folytatott Maniuval. Ezalkalommal a két pártvezető megegyezett az időszerű politikai kérdésekben és a párt politikájában. Ugyanakkor megegyeztek a főbb pontokban és kérdésekben is, amelyeket Maniu Gyula Vintul de Jos-ban érinteni fog.

Maniu beszédének kiemelkedő részét az alábbi két kérdés taglalása fogja alkotni:

1. A liberális pártnak a jobboldali alakulatokkal való bűnrészesége.

2. Az alkotmányos kérdés.

Politikai körökben szenzációs jelentőségűnek jelzik Maniu beszédének ezt a részét.

Mihalache, aki a napokban Clujon keresztül utazott külföldre, az állomáson közölte párthíveivel, hogy

hogyan maga is részt vesz a Vintul de Jos-i gyűlésen.

Mihalache jelentése is igazolja, hogy Maniu beszéde egy sikka esik a nemzeti parasztpárti programmal és a két politikus között az összes kérdésekben teljes a megegyezés.

— Véget ért Berlinben a lengyel és német sajtó képviselőinek értekezlete. Berlinből jelentik: A lengyel és német sajtó képviselőinek megbeszélései tegnap véget értek. A kiadott hivatalos közlemény megállapítja, hogy az elért kedvező eredmények alapján számítani lehet a német és lengyel sajtó kapcsolatának jövőbeni kimélyítésével.

Hölgyeim, ime egy kegyelmi haladék!

Mint hogy június 10-én lejárt a határideje annak, hogy aki 2 doboz Caola parfüm-pudert vásárolt, az a harmadik dobozt ingyen kapta és mivel az eziránti érdeklődés óriási mértékben felülmulta várakozásunkat, úgyhogy — nem tudván annak idejében eleget tenni — kötelességünknek érezzük, hogy a hónap végéig meghosszabbítsuk a határidőt, amikor a két dobozt vásárló közönség egy ingyen harmadik dobozt élvezhet.

Ez alkalommal felhívjuk nb. figyelmét, hogy Caola parfüm-puder a newyorki Baeder gyár készítménye és hogy a három doboz pudert — háromféle árnyalatban lehetőséget nyújt minden hölgynek, hogy egyszerű keverés által ő maga hozhassa ki azt a színárnyalatot, amely legjobban megfelel arczszínének és amely számára a legkedvezőbb.

A Baeder, Newyork cégnek ezen udjónsága, amit Caola parfüm-puder név alatt lanszított, kitünően helyettesíti a parfümöt, mert egy speciális eljárás folytán a legkábító és legmaradandóbb parfümmel van vegyítve.

Puder és parfüm egyben!

Ime az udjónság, Caola parfüm-puder a legkeresettebb pudert, amely ezentel egyetlen hölgy öltözöjéből sem fog hiányozni, aki teintjének szépségét gondolja.

Ne felejtse tehát el, hogy visszavonhatatlanul e hónap végéig 2 doboz Caola parfüm-pudert véve a harmadikat ingyen kapja és pedig kazettánként a rendkívül leszállított 60.— lejes árban.

A gyógyszerárak, drogériák és illatszertárak kellő mennyiséggel vannak ellátva, úgyhogy Caola parfüm-pudert az egész ország területén kaphatja meg.

Ünnepélyes külsőségek között avatták fel az Állami osztály-sorsjáték hivatalos kollekturájának helyiségét

Cluj, június 20. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton délelőtt a város társadalmi és hatósági előkelőségei, valamint a sajtó reprezentánsainak jelenlétében avatták fel az Állami Osztály-sorsjáték hivatalos kollekturájának új helyiségét. A finom izléssel berendezett helyiségben az érkező vendégeket a külön erre az alkalomra ideérkezett Zonner, bucuresti inspektor fogadta és üdvözölte. Miután az új helyiségeket egyházi szertartás szerint felszentelték, a meghívottaknak bő büffét szolgáltattak fel.

Az Állami Osztály-sorsjáték új főelosztójának avatását egyenként érdekes esemény gazdagította. Ebből az alka-

lommal fizették ki ugyanis egyik szerencsés nyerőnek az egymillió lejes nyereményt, amelyet boldog tulajdonosa készpénzben leszállítva igen elkölő és nagyszámú vendégsereg érdeklődése közepette vett át — érthető izgalommal.

Ugy az avatási ceremóniáról, mint az egymillió lejes nyeremény kifizetéséről a Fotófilm riportere számos felvételt készített.

Az Állami Osztály-sorsjáték új elosztója a sorsjáték bucuresti igazgatósága és a vásárlók, illetve eladók közötti ügyleteket van hivatva rapid módon lebonyolítani.

KÖZGAZDASÁG

Az erdőkitermelés „nacionalizálását” követelte a hivatásos erdőmérnökök országos egyesülete

A hivatásos erdőmérnököknek országos jellegű egyesületük van, amely *Progresul Silvic* hangzatos néven működik. Ez az egyesület e hó folyamán tartotta meg szokásos évi közgyűlését, mely alkalommal szokatlan felszólalások és kifakadások hangzottak el egyes felszólalók részéről.

Mindenki, akinek az erdőkitermeléshez valami köze van, tudja, hogy ez az üzletág oly horribilis tökéket vesz igénybe, amelyek előteremtéséhez a kisebb és közepes állományok saját ereje nem elégséges. Így történt aztán, hogy nagy, nemzetközi fakitermelő vállalatok alakultak, mint a Foresta, az Ofa, a Götz, stb., amelyek a nemzetközi pénzpiac tökéfeleslegét irányították egyes államok gyümölcsözletlenül álló erdővagyonának hasznosítására. Nagyobbrészt ezeknek a nemzetközi vállalatoknak köszönhető, hogy a román fa külföldi piacot és nevet tudott szerezni, s hogy az az iparág tizezernyi munkáskezet juttat foglalkoztatáshoz ennek az országnak a határain belül.

Ennek a tényleges helyzetnek a tudatában meglepő, hogy egy erdőmérnök, mint a Progresul Silvic közgyűlésének több előadója, az „idegen” töké ellen zengjen harcos filippikákat. I. S. Ionescu mérnök például felpanaszolta, hogy az erdőkre fektetett töké román töké ugyan, a kitermelést azonban nagyrésztben „idegen” vállalatok végzik.

Egy másik előadó, Andrei Ionescu azt fejtegette, hogy egy erdészeti hitelalapot kell létesíteni a Banca Nationala, a Creditul Agricol Ipotecar és a Creditul Industrial segítségével, amelynek feladata lesz az erdőkitermeléshez szükséges töké előteremtése és ezáltal az „idegen tökének a termelésből való kirekesztése. Szükségesnek tartja, hogy a nemzeti munka védelméről szóló törvényt az erdőkitermelésnél is alkalmazják és a földművelésügyi minisztérium számára meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a vállalatokat ebből a szempontból ellenőrizhesse. Követeli, hogy az erdőkitermelési engedélyek kiadásánál már legyenek tekintettel a hatóságok a nacionalizálási szempontokra is.

MUNKAS MOZGÓ MÜSORA:

Ma, vasárnap szenzációs dupla műsor 3, 6 és 9 órakor: I. Casino de Paris. Az évad legnagyobb kiállítású zenés filmje. Fősz.: Al Jolson és Ruby Keeller. II. Szerelem, örög és halál. Romantikus film-dráma. Fősz.: Nagy Kató, Albin Skoda és Brigitte Horney.

Látogassa meg a

Nagy Café High-Life

kávéházat, BUCURESTI, Bulevardul Elisabeta No. 23.

Megnyílt

az elsőrangú BILLIARD-TEREM

Az „AURORA”

Állami Osztály-sorsjáték főelárúító Cluj, Piața Unirii 20.

Kereskedelmi Hitelbank r. t.

Jelenti, hogy a f. hó 15-i főhúzáson szerencsés játékosai a következő nagy nyereményeket nyerték:

Lei	1.000.000.—	a	249690	számu	anexa	sorsjeggyel	Hafegem
„	100.000.—	a	249510	számu	anexa	sorsjeggyel	Clujon
„	100.000.—	a	59165	számu	matca	sorsjeggyel	Clujon
„	100.000.—	a	12756	számu	matca	sorsjeggyel	Clujon
„	100.000.—	a	17707	számu	matca	sorsjeggyel	Mediasion
„	100.000.—	a	40166	számu	matca	sorsjeggyel	Lupeniben
„	70.000.—	a	11038	számu	matca	sorsjeggyel	Oradean
„	70.000.—	a	17792	számu	matca	sorsjeggyel	Oradean
„	70.000.—	a	21749	számu	matca	sorsjeggyel	Clujon
„	70.000.—	a	27512	számu	matca	sorsjeggyel	Timisoaran és Diciosanmartinban

Ezenkívül számos 50.000.—, 30.000.— stb. nyereményt.

Szerencsés sorsjegyek az új játék 1-ső osztályára már kaphatók.

GAZDASÁGI TANÁCSADÓ

Malomtulajdonos. A malmok a pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében június 30-ig bezárólag kötelesek a következő adatokról kimutatást készíteni és azt a kormányhoz beszolgáltatni: mennyit termel a malom 24 óra alatt, mennyit az utóbbi három év átlagos termelése, hány napot dolgozott a malom az utóbbi 3 évben összesen és évenként külön-külön?

P. R. A pénzügyminisztérium körrendeletben utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az idegen valutákra szóló szerződések, valamint váltók felülbiztosításánál az idegen valuta hivatalos árfolyamán kívül vegyék figyelembe a 38 százalékos felárat is és az így megállapított összeg után róják ki az illetéket.

Oradeai ügyvéd. Az Ön által kértett ügyben a Casafie már korábban kimondotta, hogy a konverziós kérés nincs befolyással az előzőleg jogerőssé vált letiltásokra. Tehát a letiltott összeg nem esik a konverzió kedvezménye alá és ezen kedvezmény csak a letiltott összeg levonása után fennmaradó követelésre vonatkozik. A Casafie ezen jogszabályt egyik ítéletében kiterjesztette az alkalmazottak fizetési követelésére is és az ítélet szerint a fizetésből a konverzió előtt jogerősen letiltott összeg nem élvezi a konverziós kedvezményeket. Ez utóbbi döntés száma: Cas. Sectia I. No. 756—935 Dos. 159—1935.

Konverzió. A timisoarai törvényszék egy konkrét ügy kapcsán azt az ítéletet hozta, hogy ha egy adós, kit a régi konverziós törvény nem ruházott fel konverziós jogosultsággal, hitelezőivel egyezséget kötött, ez az egyezség még abban az esetben is hatályban marad, ha a későbbben életbeléptetett új konverziós törvény kedvezményeit jogi helyzete vagy adósságainak természete folytán élvezhette volna.

Nafta jeligré. Egyelőre nem tudhatni, hogy a kormány által felállítani tervezett u. n. petróleumhivatal hatásköre mire fog kiterjedni. Monopóliumról természetesen nincsen szó, inkább a forgalombahozatal ellenőrzéséről és a termelés racionalizálásáról beszélnek. Az érdekelt vállalatok igen kedvetlenül fogadták az új hivatal híret és előreláthatólag mindent megtesznek ellene, ami megtehető.

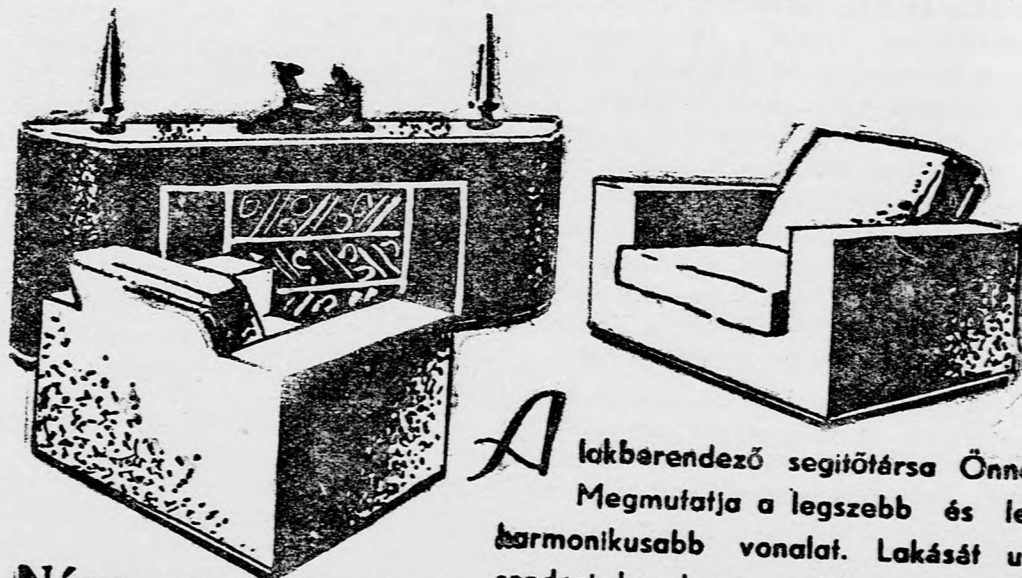
Kürmendi Ferenc: Boldog emberöltő a magyar irodalom „Óriás regénye”. „Óriás regény”, mert ennél tartalmasabb és hatalmasabb regénykötet a magyar irodalomban alig jelent meg (850 lap). De „Óriás regény” azért is, mert hatalmas méretekben, nagy koncepcióval zseniális felépítésben mutatja be nekünk a boldog emberöltőt. Nem lehet ennek a hatalmas könyvnek a tartalmát röviden elmondani, mert abban tényleg egy egész emberöltő élete, minden öröme és szenvedése vonul át a szemünk előtt. A gerince egy emberélet: Ragyogóan megírva, érdekesen, izgalmas élményekkel, feszültségekkel és fordulatokkal teljesen, de ez az emberélet csak keret, csak vezető vágány, amelyen és amely mellett párhuzamosan, gyönyörűen bontakozik ki egy nagy író hatalmas alkotása százakról és százazokról, egy egész történelmi időszakról és egy emberöltő egyéni és tömegsorsáról. A hatalmas mű, amelynek hozzánk csak most megjelent második kiadása jutott már el, 850 lapon, az Athenaeum kiadásában jelent meg, kitünő kiállításban és 132 lej minden könyveskereskedésben vagy Lepage-nál Cluj. Kérje az Athenaeum-udjónságok teljes jegyzékét.

A legszebb és legolcsóbb kézimunkát

Fisch Böskénél

szerezheti be

Cluj, Str. Gh. Baritiu No. 16.

A lakberendező segítőtársa Önnek. Megmutatja a legszebb és legharmonikusabb vonalat. Lakását úgy rendezi be, hogy valóban otthonává válik és örömet találja benne. Kiállításainkon megtalálja az ideális lakást és a legtökéletesebb minőséget.

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T.

TÁRGUL-MUREŞ — BUCUREŞTI, Tache Ionescu, 1 — BRAŞOV
Kívánságára kiküldjük megbízottunkat eredeti rajzokkal.

Uj
terit
Mur

Tárgu-Mures, tud.) A tárgum Dandea polgárm változatlanul fog jességében világ szerét az a furc ges és 70 nyugc ditott a város e ket ugyanis éve zették és pedig lők rovására. A vénynek megfel ez a tévedés év a tisztviselők a fe nem leplezték tévedést.

A tisztviselői fenyegettek a küzdő városi vez len volt tudomá a tisztviselők e 860 ezer lejt ve tésébe. A költs polgármester vá ta végre. Hogy

Ma
a lí

Bucuresti, juniu zetével foglalkozv hogy a Dinu Bra tok közötti feszül tianu mai nyilal zását remélik. Az

Még
a bírós
szerző

A haragban

Cluj, június 20 gyedik tagozata vultureni rablóg lása. A tanuk e bíróság, akik az nyegtelen vallom

A bíróság elre lott szemének r is azt állította, tett részes a g mert egyik szem pedig szintén ne tedik. A klinikát tot, Majlát Péte vosok nem tudt hülvizsgálni, ugy zatlan maradt.

A vádlókat k egyedül Varga s hère rótt büncse kezelt Lingurar kes dolgok derül cigány, akit leg gyilkosság elköv inget találtak u ez nyomat szolg kosok kilétének tóztatták a cigá

Zs

Az 1932. évben kolai évre szóló sen kívül nyelv

okl.

Újabb hárommillió lejes kár- térítési pert indítanak Targu- Mures városi tanácsa ellen a megkárosított tisztviselők

Dandea polgármesterségének örömei

Targu-Mures, junius 20. (Az Uj Kelet tud.) A targumuresi városháza botrányai, Dandea polgármester nagyobb dicsőségére változatlanul folynak tovább. A maga teljességében világítja meg a városháza rendszert az a furcsa per, amelyet 35 tényleges és 70 nyugdíjas városi tisztviselő indított a város ellen. Ezeket a tisztviselőket ugyanis éveken keresztül tévesen fizették és pedig természetesen a tisztviselők rovására. A tisztviselőket nem a törvénynek megfelelő módon inkadrálták és ez a tévedés éveken át tartott, míg nem a tisztviselők a sarkukra nem állottak és te nem leplezték a furcsa közigazgatási tévedést.

A tisztviselők hárommillió lejes perrel fenyegették meg az állandó gondokkal küzdő városi vezetőséget. A város kénytelen volt tudomásul venni a követelést és a tisztviselők egyrésztének kielégítésére 860 ezer lejt vett fel a múltévi költségvetésébe. A költségvetést azonban Dandea polgármester városi tanácsa nem hajtotta végre. Hogy a pereskedést mégis elke-

rülje, Dandea alkudozni kezdett a tisztviselőkkel és felajánlotta az összegnek másodosztályú állampapirokban való kifizetését, amivel az állam egyenlítette ki a várossal szemben fennállott követelését.

Ezeknek az állampapiroknak az értéke azonban a névértéknek alig husz százaléka s ha a tisztviselők elfogadnák ezt a megoldást, ugy 80 százalékos veszteséggel zárnák le az évek óta dúló pereskedést. A tisztviselők végül úgy határoztak, hogy perrel támadják meg a város vezetőségét és dr. Baciu Aurel, a nemzeti kereszypárt elnökét bízták meg ügyük képviselésével.

A város most mindenképpen el akarja gáncsolni a per megindítását. A városi számvetéség például nem hajlandó a hátralékok fennállását igazoló bizonylatokat kiadni a tisztviselőknek. Erre a tisztviselők emlékiratot intéztek a belügyminisztériumhoz, amelyben az egész vitás kérdést feltárták és kérték a belügyminisztert, kényszerítse a várost az igazoló iratok kiszolgáltatására.

Ma dől el jobbra, vagy balra a liberális párt belső válsága

Bucuresti, junius 20. A liberális párt helyszínel foglalkozva az Adeverul megállapítja, hogy a Dinu Bratianu és Tatarescu csoport közötti feszültség még fennáll. Dinu Bratianu mai nyilatkozatától a helyzet tisztázását remélik. Az elnök önhatalmulag akar-

ja megállapítani a pártkongresszus határidejét és személyesen kívánja ellenőrizni a megyei kiküldöttek listáját. Lehetőség, hogy Tatarescu hívei a kongresszus meelőbbi megtartását fogják követelni és azon a párt egyetlen alelnökévé Tatarescut fogják jelölni.

Még mindig nem tisztázódott a bíróság előtt, hogy ki az értelmi szerzője a vultureni gyilkosságnak?

A haragban lévő vádlottak egymásra kenik a rablógyilkosság vádját

Cluj, junius 20. A cluji törvényszék negyedik tagozata előtt ma folytatódott a vultureni rablógyilkosság perének tárgyalása. A tanuk egész sorát hallgatta ki a bíróság, akik azonban majdnem mind lényegelen vallomást tettek.

A bíróság elrendelte Majlát Péter vádlott szeméinek megvizsgálását, ez ugyanis azt állította, hogy annál kevésbé lehetett részes a gyilkosság elkövetésében, mert egyik szemére vak, másik szemével pedig szintén nem lát semmit, ha besötétedik. A klinikán megejtették a vizsgálatot, Majlát Péter állítása: azonban az orvosok nem tudták teljes biztonsággal felülvizsgálni, ughogy ez a kérdés tisztázatlan maradt.

A vádlottak közül, mint már megirtuk, egyedül Varga Sándor vallotta be a terhére rótt bűncselekményt. A fővádlottként kezelt Lingurar Stefanról azonban érdekes dolgok derültek ki. Ligurar volt az a cigány, akit legelőször fogtak gyanuba a gyilkosság elkövetése miatt. Egy véres ínget találtak ugyanis a tulajdonában és ez nyomot szolgáltatott esetleg a gyilkosok kilitének megállapítására. Letartóztatták a cigányt és tizenkét napig val-

lalták a csendőrségen, miközben íngét a vegyvizsgáló intézetbe vitték megvizsgálás végett. Lingurar annakidején azt vallotta, hogy a véryomok disznóóléstől származnak és ténylegesen megállapítást nyert, hogy az ingen látható vérfolt állati eredetű. Összehasonlította a csendőrség annakidején a helyszínen talált lábnyomokat is a Lingurar bakancsai által hagyott nyomokkal, amik azonban nem egyeztek meg. Nemsokára később szabadlábra helyezték a cigányt, aki minden erejéből tagadta a bűncselekményt, amit a terhére róttak.

Néhány nap mulva aztán az oradeai rendőrség letartóztatta Varga Sándort, akinél ötszáz- és ezerlejes pénzeket találtak, amelyeken véryomok látszóttak. Rövid vallatás után Varga bevallotta, hogy ő követte el a gyilkosságot. Készséggel állott a rendőrség rendelkezésére, amikor tettestársainak nevét kérdezték, elmondta, hogy Lingurar Stefan, Szilágyi Istvánnal és Majlát Péterrel együtt követte el a rablógyilkosságot. Megindult a nyomozás és Majlátot Szilágyival együtt azonnal letartóztatták. Lingurar azonban neszét vehette a dolognak és megszökött.

Zsidó diákleányotthon

Az 1932. évben alakult modernül felszerelt orth. izr. leányinternátusban az 1936-37 iskolai évre szóló jelentkezések folyamatosan vannak. A növendékek az iskolai előkészítésen kívül nyelv és zenei kiképzést, nevelést és otthonot kapnak, mérsékelt díjazás mellett.

Érdeklődőknek szívesen áll rendelkezésére:

BERNSTEIN OLGA

okl. tanítónő és zongora tanítónő ORADEA, Str. Paul Chinez 3.

**A tudomány
AZ ÖN BÖRÉT IS MEG-
SZÉPÍTI ÉS MEGFIATALITJA**

A DERMATONIN NEVŰ ÚJ KOZMETIKAI ELJÁRÁS
A SZÉPSÉG FORRÁSA...

Az Ön arcbőrt szépsíteni és ápolni kell. Ez az első percben természetesen csekélységnek tűnik fel, viszont valójában annál nehezebb és bonyultabb. A Dermatonin készítmények révén, amelyek tudományos alapon készült preparátumok. Önnek eszményi módszerek állnak rendelkezésére, amelyekkel csodás eredményt érhet el.

Ön nem becsülhet meg egyetlen kozmetikai szert sem anélkül, hogy előbb ki ne próbálja. Az alábbi szelvény alapján tehát egy teljes Dermatonin készítményt bocsájtsunk Önnek rendelkezésére magyarázó jegyzettel egyetemben. Küldje be a szelvényt az alábbi címre: Dermatonin vezérképviselet, Bucuresti I, Bul. Carol, 5

Dermatonin
Arckenőcs és arcvíz

Ingyenes szelvény
Kérek számomra ingyen egy doboz teljes „Dermatonin” kezelést. Mellékelve 26 lej postabélyeg a postaköltségre.

Név _____
Cím _____

Egyébkként kapható minden jobb gyógyszerárban, illatszertárban, drogeriában

Néhány héttel később került aztán ő is Somcuta-Maren rendőrkézre, ahol visszaméltatva első letartóztatására gondolkodás nélkül bevallotta, hogy ő is gyilkos, sőt ő a gyilkosság értelmi szerzője és mikor tettestársainak nevét kérdezték Vargán kívül, akiről tudta, hogy le van tartóztatva egy csomó más cigány nevét mondotta be. Előállították ezeket a cigányokat, kiderült, hogy haragosai Lingurarnek és azért nevezte meg őket, mire azt kérdezték tőle, hogy nem Majláttal és Szilágyival követte-e el együtt a gyilkosságot. Lingurar készséggel elismerte ezt is. Az ügyészség azonban érdekes dolog derült ki. Varga régi haragosa Lingurar-nak, akinek a hugát el akarta venni feleségül, miután sok ideig viszonyt folytatott vele, de Lingurar máshoz adta hozzá a hugát, mert a másik cigány-kérő gaz-

dagabb volt. Lingurar-nál ezen kívül a többi három vádlottal ellentétben egyetlen lejt sem találtak. Ez a cigány annyira szegény, hogy még ügyvédet is alig tudott fogadni magának, a többi cigányoknak pedig tiztizenöt ezer lej készpénzük volt. A vádlott ellen szóltott azonban az a körülmény, hogy egy másik bakancsot találtak a tulajdonában, amelynek a méretei megegyeztek a gyilkosság helyszínén talált lábnyomok méreteivel. A bíróság előtt most már tisztázódnia kell annak, hogy kik a tényleges gyilkosok, akik Lázár Miksát és Vilmost, a Discom fuvarosait megölték és ki is a vádlottak közül az igazi értelmi szerző. Mintegy harminc tanu kihallgatása után a bíróság a tárgyalást hétfő délelőttre halasztotta.

Az Árvagondozó ankétra hívja össze a zsidó kereskedőket és iparosokat az uj ipartörvénnyel kapcsolatos tennivalók ügyében

Ma délelőtt 11 órakor a Salom klub helyiségében lesz az ankét

Cluj, junius 20. A szakmai kiképzésről szóló törvény a szakoktatás kötelezettségét kiterjesztette a kereskedelem minden ágára is és ugy az iparban, mint a kereskedelemben a gyakorlati kiképzés mellett igen nagy súlyt fektet az elméleti oktatásra, amit a vizsgák egész sorával ellenőriztet.

Mikor megállapítjuk, hogy az általános kultúra emelése érdekében a törvény rendelkezéseinek igen jó ékény hatása lesz, azt is tudnunk kell, hogy a zsidó társadalom új feladatok teljesítése előtt áll. A Zsidó Árvagondozó másfél évtizedes munkája alatt a gyermekvédelemmel párhuzamosan az ifjúság nevelésével, kiképzésé-

vel, átrétegeződésével igen intenzíven foglalkozott és így illetékesnek tudja magát, hogy az április 30-án megjelent törvény rendelkezéseinek következtében felmerült feladatok megoldási módjaival foglalkozzék. Szükségesnek látja az elsősorban érdekeltek: a kereskedők és iparosok ankétját, amelyet dr. Kertész Jenő elnöklte alatt már vasárnap d. e. 11 órai kezdettel a Salom-Klub helyiségében rendez. Dr. Klein Miksa ismerteti a törvény idevonatkozó rendelkezéseit, Löbl József pedig a pedagógiai feladatokat. Eme ismertetéseket vita követi. Iparosaink és kereskedőink minél nagyobb számu jelenléte igen kívánatos.

SPORT

AMTE - Unversitatea

Cluj, junius 20. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokságban ma az Unversitatea csapata, amely a sors mostohasága folytán a mezőny utolsó helyezettje, utolsó pontszerzési lehetőség előtt áll. Az egyetemi csapat az AMTE együttesével méri össze erejét, hogy a győzelem reményében pozícióját a Nemzeti Bajnokságban erősíteni próbálja. Az egyetemi csapatnak mulhatatlanul szüksége van a mérkőzés két pontjára. Ha ugyanis vereséget szenved, elkerülhetetlenül utolsó a mezőnyben, ami egyet jelent azzal, hogy a további bentmaradásért selejtező küzdelmet kell játszson a B) liga bajnokainak első helyezettjével.

Az Unversitatea csapata egyáltalában nem áll könnyű feladat előtt. Nem egyszer mutattunk rá az AMTE hihetetlen arányú javulására, amelynek meggyőző erejére mi sem jellemzőbb, minthogy a bajnoki mezőny második helyét foglalja el és egyetlen pont választja el a Ripensia csapatától. Az AMTE részéről ugyancsak jelentőségteljes a mai küzdelem, mert győzelme esetén esélyei továbbra is fennállnak a bajnokság megnyerésére.

Ilyen körülmények között nem kétséges, hogy a mai mérkőzés úgy érdekesség, mint izgalom szempontjából nem fog kívánni valót hátrahagyni. Minthogy az Unversitatea győzelme Cluj város sportjának is eminens érdeke, fölöttébb szükséges, hogy a sportkedvelők, akik ezen találkozó szemtanúi lesznek, puzdításukkal az Unversitatea együttesét segítsék, hogy úgy az egyetemi együttes hírneve, mint a város sportérdeke csorbát ne szenvedjen.

A csapatok a következő összeállításban játszanak:

AMTE: Szadovszki, Kovács—Csajka, Szurdy—Szabó—Szaniszló II, Cucula—Léb—Pernek—Dvorzsák—Batrín.

U: Sepsi, Borgea—Giurgiu III, Golub—Gain—David, Draga—Paunescu—Szaniszló I—Ploesteanu—Orza.

Cantacuzino kapja az idei román sport Nagydíjat. Bucurestiből jelentik: Szombaton rendezik meg a fővárosban az idei „Sportok Napját”. A sportünnepség alkalmával, amelyen az uralkodó is megjelenik, adják ki az idei román sport Nagydíjat. Az UFSR a Nagydíjra Bázu Cantacuzinot, a legjobb román repülőterjesztőt, a legjobb repülőterjesztőt, a legjobb repülőterjesztőt. Aranyérmekre terjesztették elő Manole Stroiici galamblovó-bajnokot, Toma Aurel ökölvívó bajnokot és Nicolae Marinescut mindkét fegyvernem vívóbajnokát.

Megbüntették a cluji Victoria két vezetőjét. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnoks. Bizottsága tegnapi ülésén a Victoria két vezetőjét, P. Cureat és Moldovan Juliu a Victoria—Gloria mérkőzésen történt biróznul-tálás miatt két-két hónapra felfüggesztette. A Victoriát a pályán történt rendezetlenségért 500 lejre büntették.

Megjavították a gerelyvetés világrekordját. Helsinkiből jelentik: Järvinen ma Helsinkiben válogatóverseny keretében 77.23 m-es dobással új világrekordot állított fel a gerelyvetésben. A régi világrekordot 76.10 m-el ugyanő tartotta.

A wimbledoni tenisztorna hétfőn kezdődik. A világválogatóverseny az összes teniszversenyek közül a legfontosabb.

Schmeling technikai kiütéssel győzött Joe Louis ellen. Newyorkból jelentik: Miután a Schmeling—Joe Louis ökölvívó mérkőzést a rossz idő miatt egy nappal elhalasztották, tegnap nyolcvanezer néző előtt került sor a találkozóra, amelyen Schmeling technikai kiütéssel győzött.

Dr. T. Mátyás
crémel ápolja
arcát

Nappalra: — — — Solarin
Éjjelre: — — — Inradin
Széplő ellen: — — — Efelidin
Pattanás ellen (eccema): Coriatin
Arcszappan: — — — Savon Mátyás
COSMETIKAI LABORATÓRIUM
Str. Iuliu Maniu 39, telefon 252.
Főlerakat: „JUNO” parfümeria,
Str. Iorga 5.

FLIT
A rovarirtó szer
amely mindig
pusztít!

Ne törje a rovarok kellemetlenkedését és veszedelmét. Győződjön meg arról, hogy lényegesen az erőteljes FLIT-ot adja Önnek amely egy híres modern alapja készült, ami még nagyobb irrtóertőt kölcsönöz neki. FLIT biztosan kipusztítja lakásából az összes rovarokat. Nem hagy foltot. Következésképpen határozottan a száraz, lepecsételt, katonai védjegyes plébédobozt a fekete szalaggal.

Szedje az új FLIT PORT a nyílásokba és résekbe. A falakodó rovarok megretkítik és elpusztulnak!

SZÍNHÁZ-FILM
MŰVÉSZET

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma és holnap utoljára: Szentivánéji álom. Vasárnap délelőtt 11-kor olesó matiné: Szentivánéji álom. Magyar feliratok.

Következő kettős műsor: I. Válás után. Galsworthy örökbecsű regénye. Lionel Atwill és Diana Wynyard premierfilmje. II. Kismama. Gaál Franci világláger. Mindkét film magyar feliratokkal.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön premier: A filmtechnika csodája: A húság vására. (Becky Sharp 100 százalékos színes film. Fősz.: Miriam Hopkins.

Hétfőtől: A pajkos hercegnő. Főszerepekben: Jeanette MacDonald, Nelson Eddy. Magyar feliratok!

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

2 világhírcsoda román és magyar feliratokkal: I. Krisztina királynő. Monumentális filmsoda. Greta Garbo, John Gilbert, Lewis Stone. II. Stan és Bran ideális házaspár. Nevető orkán. Helyárok: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

Hétfőtől: 2 film — 2 osoda román és magyar feliratokkal: I. Rumba. Kalandorfilm csodaszép revüszámmal. Carole Lombard, George Raft. II. Daudet regénye után: Sapho. Megható mese az örök szerelemtől. Mary Marquet, Jean Max, Fr. Rozet. Helyárok: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, junius 21.

Bucuresti. 18: Baditza zenekar. 19: Hírek. 19:20: Táncczene. 21: Hangjáték. 22: Rádiózenekar. Nemzetek dalai. 23:55: Hírek.

Budapest. 10:30: Hírek. 11: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.

Hilversum. 21:10: Tarka est. 22: Lemezek. 22:10: Rádiózenekar.

Belgrád. 17: Népies zene. 19:15: Rádiózenekar. 20:30: A nemzet órája. 20:50: Lemezek. 21: Hangverseny. 23:20: Rádiózenekar.

Bécs. 9: Ebresztő. 9:10: Torna. 9:30: Lemezek. 10:30: Liszt emlékünnepe Kismartonból. 12: Liszt emléktábla-leleplezés Kismartonból. 13: Liszt-hangverseny. 14:20: Rádiózenekar. 18:40: Strauss: Denevér, háromfelvonásos operett. 20:10: Reining Mária soprán énekel. 21: Strauss-hangverseny. 23:20: Strauss János, apa és fiu és Strauss Oszkár: Három keringő, operett. Lemezfelvétel.

Hétfő, junius 22.

Bucuresti. 6:15: Rádiózenekar. 8:05: Kamarazene. 9:45: Mandolinzenekar.

Budapest. 7:45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 6: Dorothy Maulton énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.

Bécs. 5:05: Hangverseny. Belgrád. 5: Balalajkazené.

Droitwich. 6:15: Orosz zenekar. 11:15: Rádiózenekar.

Regional. 7:35: Szalonötös. 10:30: Mandolinzenekar.

Toulouse. 8:40: Hangverseny. 11: Verdi: Aida-részletek.

A „DACIA”

Országos Állami Ösztályorsjáték
Főelárusító

ECONOMIA CLUJ,

PIAȚA UNIRII 23.

jelenti, hogy a f. hó 15-iki főhúzásos szerencsés játékosai a következő nagy nyerevényeket nyerték:

Lei 400.000.— a 40236 számmal	Lei 200.000.— a 64983 számmal
Lei 100.000.— a 6909 számmal	Lei 70.000.— a 32752 számmal
„ 100.000.— a 16281 „	„ 70.000.— a 36083 „
„ 100.000.— a 16924 „	„ 70.000.— a 40220 „
„ 100.000.— a 18007 „	„ 70.000.— a 40282 „
„ 100.000.— a 27285 „	„ 70.000.— a 55684 „
„ 100.000.— a 36878 „	„ 70.000.— a 57508 „
„ 100.000.— a 37390 „	„ 70.000.— a 57224 „
„ 100.000.— a 44371 „	„ 70.000.— a 51930 „
„ 100.000.— a 45882 „	„ 70.000.— a 64350 „
„ 100.000.— a 47864 „	
„ 100.000.— a 53261 „	
„ 100.000.— a 66782 „	
„ 70.000.— a 14465 „	
„ 70.000.— a 18640 „	
„ 70.000.— a 19186 „	
„ 70.000.— a 32749 „	

SZERENCSES SORSJEGYEK AZ I-SŐ OSZTÁLYRA MÁR KAPHATÓK!

APRÓ
HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítés-levelet csak egy továbbitunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Egy tejesen új Singer aszurozó gép eladó. Cluj, Piata M. Viteazul 23. Rotschild.

Tavaszi szőrmék dus vásárlásában megérkeztek. Szőrmebundák javítása félárban. Molykár elleni megóvás felelősség mellett. Bixenspanner szőrmeszaon, Regele Ferdinand 3, emeleten.

Kiadó 3 szoba, hall, összkomfortos emeleti uccai lakás, új házbán, nepos cidalon. Str. Gojdu 2 a Calea Regele Ferdinand-on lévő neológ zsidó templom mellett.

Hölgyek figyelme! Hajmunkákat és parókákat úgy egyszerű, mint művészes formába, legelőkeltebben készítek, vagy modell bekiűdése elegendő. Paróka villanyvondolását 225 lejért vállalom. Legmegbízhatóbb cég, Mussa, P. Unirii 23.

Kiadó szépen butorozott, teljesen különbejáratu, napos uccai szoba (esetleg fürdőszoba használattal), ugyanott iskolás lány, vagy fiu egészséges szép komfortos lakásba, teljes ellátással felvétetik. Piata Carolina 3. Etaj.

Orth. kóser házikost kapható, kihordásra is. Abatele Zavoral 2/b.

Jélfőző középkori házvezetőnőt keresek azonnalra. Havas Manó, Huedin.

Rentabilis vállalat 1 millió, esetleg 500.000 lejjel az üzlet kibővítése céljából társat keres aktív részvétellel. Tőke százalékosan biztosítva. Érdeklődők adják le címüket „Rentabilis” jelígre a fiókiadóhivatalba Oradea, Str. Rimanoczy 4.

Vasut közelében két szoba, konyha, fürdőszoba, üveges veranda julius 1-ére kiadó str. Bucovina 16.

Fiatal, ügyes és megbízható fűszer és vaszakmában jártas segéd állást keres. Kisebbségi igényű. Vidékre is elmegy. Simon Noe, Cluj, Reg. Maria 24.

Kiadó julius 1-től két szoba butorral, vagy anélkül. Str. Baron L. Pop 10.

Kiadó azonnalra és augusztusra uccai és udvari helyiségek, rendelőnek, irodának, üzletnek. Regele Ferdinand 21. bőrizletben.

Különbejáratu butorozott szoba nagyon olcsón kiadó. Str. Regala 14 földszint.

27 éves izr. vallású érettségizett fiatalember, kinek szállodája és kávéháza havi 15.000 lejt jövedelmez, keres megfelelő koru, csinos élettársat 200.000 lej hozománnyal. Bővebbet Mirea házasságközvetítő irodánál Cluj, Reg. Ferd. 116.

Nyaralásra alkalmas lakás, esetleg butorozott szoba központban, julius 1-től kiadó. Cím a kiadóban.

15—20 darab használt, de jókarban lévő széklet keresek megvételre. Berkovits, Str. Gherescu 7.

Keresek egy szoba konyhás komfortos modern lakást belvárosban. Dr. Kovács. Str. Reg. Maria 45. Tel. 14—14.

Iparvállalat 4—600.000 lej tőkével társat keres. Leveleket „Rentabilis” jelígre kiadóba.

Kiadó központban egy-két butorozott szoba konyhával vagy anélkül junius 25-től. Calea Victoriei 21, I. emelet, Mandel.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy ort. kóser vegetárius éttermemet, Str. Reg. Ferdinand 22. szám alá helyeztem, ahol továbbra is a legkitűnőbb ételek, cukrásztermények kaphatók. Pontos kiszolgálás jutányos árak. Vállalok ételkihordásra is abonenteket. Ugyanott a legizlésebb cukrászati dolgok, torták, parfaik, esküvőkre, rendezvényekre. Cím: Adler, vegetárius étterem. Str. Reg. Ferdinand 22 I. em. 1. ajtó.

Aszurozógép teljesen jókarban sargosen eladó. Cím: Terkeltaub Mihály Oradea, Piata M. Viteazul 5.

UTA

Roma

Románia gazdálkodási tekintetben magaslati üdülőfürdők mellett nyaralóközönség helyeiből is megadminisztrációval intéznék a fürdőjárást ezeknek a gazdag és gyógyásu Minden bejárásu fürdő, amteknak a viláfürdőhelyekkel. például. Talán a győző erejű víze fürdőgazgatóság — az utóbbi évekükált és részben hiányosságokat. Sovata ma már helynek tekintve víze van Turda munkálatok ügyében és itt menyek között

Borsec, Tusna

Hol sz

Nívós, eleg

Telefon 3-

Hol

elsőrangú
Utazó urak
autobuszok

PA

A Félis-f
irodája.

As

elegáns, l

Hol

modern

Palac

IDEGEN

Elegáns
meleg f
90 és 12

UTAZÁS - NYARALÁS

Románia a gyógyfürdők hazája

Románia gazdagabb, mint Svájc a fürdőhelyek tekintetében, mert itt a pompás magaslati üdülőhelyek, remek hegyvidéki fürdők mellett a tengepart is várja a nyaralóközönséget. Ez az ország a fürdőhelyeiből is meg tudna élni, ha megfelelő adminisztrációval és azzal a gondossággal intéznék a fürdőhelyek sorsát, amely jár ezeknek a természeti szépségekben gazdag és gyógyértékben páratlan fürdőknek. Minden betegségre akad itt gyógyhatású fürdő, amelynek természeti erői vetekednek a világhíres, divatosá vált nagy fürdőhelyekkel. Csak Sovatát említsük példaként. Talán a világnak nincs ilyen gyógyító erejű vize, mint a sovatai. A sovatai fürdőigazgatóság — ezt meg kell említeni — az utóbbi esztendőben ragyogót produkált és részben helyrehozta azokat a hiányosságokat, melyeket pótolni kellett. Sovata ma már modern berendezésű fürdőhelynek tekinthető. Hasonló gyógyerejű vize van Turda fürdőnek is, itt is serény munkálatok folynak a fürdő rendezése ügyében és itt is már igen kellemes körülmények között lehet nyaralni.

Borsec, Tusnad, Sângheorghiuș Román,

Malnas, Vâlcele mindmegannyi értékes fürdőhely, amely világhíre tehetne szert könnyen. És mindenképp a csodálatos tengerpart, amelyet tulajdonképpen csak most kezd megismerni és megszeretni a mi közönségünk, az esztendő során át tartott nyaralási akcióink eredményeképpen. A Mamaia strandot gyönyörűen kiépítették. Itt már világfürdői milióban lehet nyaralni. Carmen Sylva még nem „mondain” hely ugyan, viszont itt a tökéletes csend, nagy kényelem és főképpen a szomszédos Techirgiol tó csodálatos gyógyhatású vize adja az értéket.

Ebben az évben a különböző nehézségek miatt, amelyek a külföldi nyaralást szinte lehetetlenné teszik, arra leszünk utalva, hogy valójában megismerjük az itteni fürdőhelyeket. A napilapok Egyesült Utazási Osztálya segítséget nyújt a nyaralóközönségnek azzal, hogy azokat a hiányosságokat, amelyeket az itteni fürdőhelyeinken még nem tudtak kiküszöbölni, szervező munkával pótolja és a közönséget megmentse azoktól a nehézségektől, amelyek egy-egy fürdőhelyen megbontják a nyaralás harmóniáját.

Bármilyen állapotban is van az Ön arcbőre meglepő eredményt fog elérni, ha ezeket a készítményeket — amelyek Franciaországban forradalmasították a szépségápolás művészetét — használja

THO-RADIA

Creme és Puder RADIUM és THORIUM alapanyaggal
Alfred CURIE doktor híres formulája alapján készítik, tehát a siker legkomolyabb biztosítékát nyújtja

CREME NAGY TUBUS LEI 80 | PUDER KOZÉP DOBOZ LEI 60
TEGELY LEI 110 | NAGY DOBOZ LEI 110

LERAKAT: SOC. GEN. PARFUMÉRIA, BUCUREȘTI, STRADA LUTERANA No. 6,
Csakis ezek a kozmetikai készítmények vannak a Közegészségügyi Minisztérium által engedélyezve.

A baia-marei Wagner-szanaszatórium

Baiamaren, ezen a gyönyörű üdülőhelyen, amelyhez fogható Európaszerte is alig található, a festők ezerszempűjű kolóniájában, ahol a természet pazar bőséggel szórta szépségét — a Wagner szanaszatórium azt a komfortos ellátást nyújtja, amely méltó ehhez a kerethez. Az üdülőhely legszebb részén épült a szanaszatórium, amelynek kitűnő berendezése, minden igényt kielégít. A szanaszatórium

vezetősége nagy gondot fordít arra, hogy vendégei a legkövetkezőbb ellátást kapják és orvosi felügyeletet, ha szükséges. A Wagner szanaszatórium hirdményeire felhívjuk az olvasóközönségünk figyelmét, az itteni árak és ellátási feltételek minden igényt kielégítenek. Ha Baia Mare-n kíván nyaralni, forduljon bizalommal a Wagner szanaszatórium igazgatóságához.

Hol szálljunk meg?

Clujon

Nívós, elegáns szálloda és kávéház a

NEW-YORK

Telefon 3-16. Telefon 3-16.

Hotel Metropol

elsőranguan berendezett szálloda. Utazó urak találkozóhelye. Vidéki autobuszok érkezés és induló állomása. Telefon 909.

Oradeán

PALACE HOTEL

Kávéház és étterem. A Félix-fürdőbe utazók tájékoztató irodája. Telefonok: 906 és 907.

Astoria szálloda és kávéház

elegáns, komfortos. Minden szobában hideg-meleg víz.

Baia-Maren:

Hotel Stefan-Voda

modern berendezésű szálloda, kávéház és étterem.

Timisoaran

Palace-Cafe Restaurant

MENÜ-RENDSZER. IDEGENEK TALÁLKOZÓHELYE.

Aradon

Fehér Kereszt Nagyszálló

Elegáns komfortos szobák hideg-meleg folyóvízzel. Szobaárak napi 90 és 120 lejűl kiszolgálással együtt. Napi penzió 175 lej.

BICSAD GYÓGYFÜRDŐ

Ardeal Karlsbadja a bérletből visszavéve teljesen renoválva újból házikezelésben és

Izsák Henrik

ur közreműködése mellett nyitva június 1-től. Ivókura, hidegvízgyógyomd, szénsavas fürdő, inhalatórium és strand. Állandó fürdőorvos, kitűnő konyha diétásan is. Külön orth. kór. vendéglő. Mérsékelt árak, előzékeny kiszolgálás. Posta, vasút helyben. Prospektust küld az igazgatóság BAIJA BICSAD, jut Satumare.

Turda sósfürdő husz fokos sós vizével és kitűnő klimájával egyik legértékesebb fürdőhelyünk

Turda közelében fekszik a kitűnő hírű Turda sósfürdő, amely egyre jobban tért hódít az elsőrangú fürdőhelyeink sorában. A strandfürdőjének modern berendezése minden igényt kielégít. Kellemes park övezi a fürdőhelyet, amelynek közönsége itt kellemes üdülést nyerhet. Kitűnő konyhája van és főleg nagyon olcsó is, minden, úgy a szállodai szobák, mint az ellátás. Turda fürdő vize husz fok sótartalmu és így hatásában a sovatai vízzel vetekedik. Ami itt szinte a legnagyobb érték, az a különleges gyógyhatású klíma, amelyről az orvosprofesszorok elragadtatással nyilatkoznak. Sós levegő, éppen olyan, mint a tengerparton. A gyermekekre különösen nagyon hatásos, éppen ezért itt mindig eredményes gyermeknyaral-

atási akciók vannak. Meleg, hideg fürdők és a sóstó mellett édesvízű tó kínálkozik a nyaralóközönség számára. Aki nagyon olcsón és amellet nagyon jól, kitűnő egészséges klímájú és gyógyhatású helyen akar nyaralni, az keresse fel Turda sósfürdőt. Clujtől autbuszjárat egészen a sósfürdőig.

A Félix-fürdő

melletti Bihar szállodát és ort. kóser éttermet új bérlet vette át, ahol olcsón és jól lakhat és kszolthat. Pontos kiszolgálás.

BUZIAS GYÓGYFÜRDŐ

Természetes, páratlan szénsavas, radioaktív sós, vasas forrásokkal. Biztos gyógyhatás és vérkeringési zavaroknál, szervi elhízásos érelmeszesedés, vesebaj, vérérgesség, izomcsucs, hólyaggyulladás és kimerüléssel járó idegesség esetén. A változások zavarok, fertőző betegségek, mérgező anyagok nyomán fellépett idegbajok (Tabes) eseteiben a legjobb eredménnyel. Ivókurák, szakszerű orvosi kezelés. Kitűnő konyha. Elsőrangú szállodák. Diétás penziók mérsékelt árakkal. Modern napfényes uszoda. A CFR vonalain utazási kedvezmény. Állandó katonazene. Pausálkurák az „Európa” utazási irodák útján. — Fürdőidény május 15-től október 1-ig. — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld Muschong Buziási Gyógyfürdő R.-T. Fürdőigazgatóság, Buzias, Bánát.

SCHWARTZ MENYHÉRTNÉ

orth. zsidó leánynevelő intézete internátusa

ORADEA, Str. Ep. Giorogariu 8.

Nyaraltatása felnőttek és gyerekek részére a

Püspökfürdőben Oradea mellett.

Pansió díj:

felnőtteknek naponta 120 lejűl.

Gyermekeknek 1 óra lakás, 5-szöri bő és tápláló ellátás, hízókura, tanárnői felügyelet és másodnapenkénti fürdő Lei 2400.— Prospektus!

Küldje gyermekeit a tenger mellé! Gyermekek erősítő intézet

Carmen Sylva

(Movila Techirghiol)

megnyitlik július 1-én és elfogad fiú- és leánygyermekeket 6-16 éves korig.

Orvosi felügyelet, mérsékelt sport, szülői felügyelet,

amihez még hozzájárul a tengerpart erősítő hatása, iszapfürdők, tengeri fürdők.

Beteg gyermekeket nem veszünk fel. Az orvosi vezetők: Dr Cajal egyetemi magántanár, Str. Anton Pan 28 és Dr Perez Almuly, Calea Mosilor 98 (Bucuresti), akik elfogadnak jelentkezéseket és kívánatra prospektussal is szolgálnak.

Băile

FÉLIX

gyógyfürdő

Oradea mellett

(Románia Pöstyéne!)

49 C° hőfoku, naponta 19 millió liter vizet adó kénés, rádiumos hévízfürdő. Mindenféle reumatikus bántalmak, valamint női betegségek ellen páratlan gyógyhatásu.

Ujjonnan berendezett

iszapfürdők, iszapakkolások, morfürdők és mesterséges szénsavas fürdők állandó orvosi felügyelet mellett.

I. oszt. teljes penzió

(szálloda, fürdő és háromszori elsőrangú étkezés (à la carte) június, szeptember hónapban 200 lej naponta, július, augusztus hónapban 260 lej naponta. II. oszt. penzió napi 100-135 lej és gyermekek penziója 12 évig napi 100 lej.

Egész éven át nyitva!

Vasúti kedvezmény.

Különböféle szórakozások: Tenisz, könyvtár szabadfürdő

AZ ERDÉLYI

WIZO

A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

Konferenciái problémák

Irta: Weinberger Nándorné

Az ardeali Wizo föderáció delegátusai hetedik konferenciájukat tartják június 28—29-én Clujon. Ez az esemény alkalmas arra, hogy megnézzük, mit adott a Wizo mozgalom az újjáépítendő zsidó társadalomnak. S ha szó lesz arról is, hogy mit nem adott, úgy ne vételessék ez kemény kritika számba, hanem inkább objektív és igazságos számadásnak. Az emberi természet legerősebb ösztönei: az építés és a rombolás. Kalyibát épít az ősember és körülötte megszervezi a maga kis életét. A fejlődő ember az idők folyamán a kalyibát elhagyja és megépíti a házat, az erősebbet, ahol jobban berendezni új életét, a jobbat. Van, aki lerombolja és felégeti a kalyibát, amelyet elhagy s ha ebben megakadályoznak, nem riadna vissza az emberléstől sem. Olyan vadul érzi az új élet szükségét, hogy romboláson, pusztításon keresztül is halad az új megteremtése felé.

A zsidó nép sajátossága a nyugodt, békés építés. A rombolás eleme idegen a zsidó néptől. A zsidó lényeg igényli az életet s inkább teremteni és élni akar, mint rombolni és élni. A legnagyobb bűn az emberölés. „Ne ossz halált, mert nem tudsz adni életet”. A zsidóság mai nehéz helyzetében is megőrizte alapvető lényegét; pedig milyen nehéz ma a sors Palesztinában. Csodálatos fegyelmesség és emberfeletti önuralom jellemzi ott az egész zsidó közösséget. A legnagyobb teljesítmény az indulatok megfékezése, a bosszú érzetének legyőzése. Minden egyes ember érzi, hogy csak egy helyes és célravezető válasz lehet a palesztinai zsidó lakosnak. Dolgozni és haladni tovább a megkezdett uton. Fogcsikorgató türelemmel várni, amíg gonosz machinációk által felidézett vad örületek lecsillapodnak.

Milyen nagyok és milyen hősök ők népünk legjobbjai a küzdő Palesztinában mindannyian. Vértanúk, akik elesetek, orgyilkos kezektől: ők az építők, a mi vértanúink és a mi hőseink. Vajon van-e egyetlen zsidó, aki ne gyászolná őket, a nezet halottait? És van-e egyetlen zsidó, aki ne csodálná az ott élőket. Higgyük, hogy nincs, de mégis úgy van, hogy nem gyászolunk eléggé a halottakkal és nem élünk eléggé az élőkkel. Nem ahogyan azt más népek tennék és itt van a baj. Itt van a probléma, hogy miért nem.

A probléma, amely régi és mindig új, mert megoldatlan. A probléma, amely évről-évre súlyosabb, mert évről-évre nehezedő sulyal fekszik a mozgalomra. Nem éljük a saját életünket, mintha messziről néznénk azt nemcsak Palesztinában, de az itteni zsidó életet is. És ezalól nem kivétel a Wizo asszony sem, akinek első kötelessége lenne az új zsidó élet megteremtését és a palesztinai építés gondolatának kimélyítését előbbrevinni. Nem beszélnek néhány asszonyról, akik hivatásuk magaslán állnak. Kivételek csak megerősítik a lehangelő szabályt. Csüggedt nép a viharos időben.

Lássuk, mit teremtettünk, mit adott a Wizo mozgalom eddig a zsidó életnek. Objektív megállapítás, ha leszögezem, hogy nagyon sokat. Mindenekelőtt kialakult egy egységes normális típus, amely egészen természetesnek találja zsidó szivalt. Nem szügyenli, nem hengeg vele, természetes, hogy a zsidó néphez tartozik, mint ahogy a román nő román vagy a német-német. A Wizo asszony tudja, hogy zsidó asszonynak lenni erény. Sikertől részben felkelteni az érdeklődést, a zsidó szokások, zsidó tradíciók és zsidó tudományok iránt. Tehát az asszimilációs körökben kétségtelen pozitív munkát végzett. Sok asszonyt visszahozott, megnyert a zsidó életnek, bár még ezen az uton is sok a tennivaló. Megmu'atta sokaknak az utat az új helyzetben, átszegtette zökkenő nélkül elhelyezkedését a társaságban, ahová kényszerült és megtanította arra, hogy ott jól is érezze magát. Sok asszonyt meg-

nevelt egy közösségi átérésre, soknak adott a Wizo mozgalmi kerete alkalmas ismeretei kibővítésére és tudásszomjának fokozására. Vannak, akiket politikailag is nevelt. Nem beszélünk most az anyagi előnyökről, amelyek nagy pozitívumokat hoztak a cionista munkába.

Bárhol jár az ember, ahol van egy akár-milyen kis Wizo csoport, sokkal könnyebb a cionista munkából folyó akciók lefolytatása. Ez azt mutatja, hogy a Wizo asszony megtanulta az áldozatkészséget és ilyen irányban befolyásolja a férjét is. Az emberi természetben rejlik aztán, hogy aki megtanulta az áldozatkészséget a közös séggel, az nem zárkózik el a közösség sem-minemű követelése elől. Ilyenformán nevelt munkát végez a Wizo ezen a téren, ami feltétlenül előnyös az egész zsidó közösségre, akár a mindennapi és helyi szociális élet követelményeit nézzük is.

A negatívum ott kezdődik, hogy egy bizonyos körben mozog csak a mozgalom és nem tudjuk a kört úgy szélesíteni, ahogyan egy népi mozgalom megkívánna. Ezenkívül nem tudjuk az anyákat kellően átnevelni ahhoz, hogy gyermekeik nevelését kezükben tartásuk és irányításuk is olyan szellemben, hogy a zsidó közösségnek pozitív tagjai legyenek. Megéri, hogy újra ki kell építsük a magunk zsidó életét, megéri, hogy szükség van Palesztinára, mint zsidó otthonra, hiszen minden elmúlt nap is segít nekünk ezt bebizonyítani, segít is tehetsége és munkabírása szerint a munkában, ki hogyan tud. Csak egyet nem akar megérteni: a gyermekeit ilyen szellemben nevelni. Pedig ezen mulik az egész zsidó élet. Most ismételtelen nem beszélék a cionista ifjúságról, amely Palesztina centrikus életet teremt magának. Ez rendben van, de ezek elmennek. Ki marad itt, aki folytatja a munkát, ki alakítja ki és hogyan a zsidó életet?

Nagyon értelmes anyáktól hallok, hogy nem kívánják befolyásolni a gyermekeik gondolkodását. Tanuljanak csak, mondják, majd kialakul saját véleményük és azt fogják követni szabadon. Ez az elgondolás a legnagyobb tévedés. Jól tudjuk, hogy szabad vélemény egyáltalán nincs. Minden véleményt befolyások determinálnak és amelyik gyermeket nem befolyásolja a szülői ház egy bizonyos irányban, annál idegen és néha nagyon káros befolyások alakítják ki azt a bizonyos egyéni és szabad véleményt. Nem szólván az anyák nagy számáról, akik elutazott szeretetből, nem merik, vagy nem tudják befolyásolni gyermekeik gondolkodási irányát és az egész nevelési rendszer tisztán külső formákban nyilatkozik meg. Nagyon szomorú következményei mutatkoznak már ma is az ilyenfajta nevelési irányban és ez öszinte aggodalommal kell eltöltsen a felelős tényezők. Keresni kell az utat és a módot, amellyel megtudja érteni az anyákkal az otthoni nevelés óriási fontosságát és mindennek felett való értékét úgy a maga, mint zsidó életszemponyjából nézve. Ma, mikor minden gyermeknek már tíz éves korában kész politikai véleménye van, katasztrófális és egyben tragikus is, hogy éppen a legszorongatóbb zsidó gyermek felkészületlenül kerüljön az élet sodrába, talaj nélkül a lába alatt és pozitívum nélkül a lelkében. Ezt nem tudtuk még megérteni a Wizo asszonyokkal sem és ez kétségtelenül negatívum a Wizo munkában.

Egy másik súlyos probléma, hogyan szélesítjük a kört. Mit tudunk adni a zsidó életből soha ki nem lépett zsidó asszonynak és mit tudunk adni azoknak a dolgozó zsidó nőknek, akik feltétlenül hasznos és erős támaszai lehetnének a mozgalomunknak.

Az orthodoxia zsidó nőire gondolok egyrészt, kiknek nem kell a mi visszatérítő nevelésünk, hiszen sohasem távolodtak el és a dolgozó munkásnőkre másrészt, akiknek erős érzékük kell, hogy legyen a

közösség szenvedése, célkitűzése és főleg szükségletei iránt.

Melyek azok az eszközök, célravezetők és helyesek, amelyek megértessék a zsidóságot minden rétegű asszonnyal, hogy amikor egy nép élet-halál harcot vív, akkor találkozunk kell valahol az akarásban, ha élni akarunk. Hatalmas probléma mered elénk ezen a téren. Meggyőződésem, hogy nem a távolállók a hibások, hanem mi, akik még nem tudtuk őket eddig magunkhoz kötni. Nem elég, hogy hívjuk őket és nem jönnek. Nekünk kell elmenni hozzájuk. Mindenik réteghez, ha komolyan akarjuk, hogy a Wizo az a népmozgalom legyen, amelyre ma kérielhetetlenül szüksége van a zsidó életnek minden vonalon. Hogyan jussunk el hozzájuk, hogyan értesítsük meg velük, hogy a zsidó nép mai helyzete harcba szólítja minden egyes tagját? A mi harcunk az építés. Építés Palesztinában az otthonért és építés a lelkében itt, hogy nyugalommal és türelemmel élhessük a magunk zsidó életét.

Ez a gondolat az anyáknál kezdődik és a gyermekeknél végződik. És nekünk meg kell hódítani az anyákat, minden zsidó anyát ennek a gondolatnak.

Csak így lehet a Wizo igazi népi mozgalom méltó kerete, enélkül csak kicsiny egyesület marad, még akkor is, ha világszerte működik. Sajnos, tulsokat kell foglalkozunk — pénzfelhozással és ebben a buzgalomban elsikkad a lényeg. Elsikkad a legfontosabb momentum, a Wizo programja, a mozgalom kiépítése.

Bizony a pénz felhozása érdekében sokszor olyan eszközöket is felhasználunk, ami egy mozgalom szempontjából nem a legszimpatikusabb (játék-délutánok), de kénytelenek vagyunk nolens-volens élni ezzel az eszközzel is, a cél szentesiei az

eszközt jelszóval. De pillanatra sem szabad elfelednünk azt, hogy ez csak egy szükséges rossz, amit tisztán kényszerűségből teszünk, hogy palesztinai intézményeinket fentarthassuk és bővíthessük.

Mi, akik féltő szeretettel nézzük a Wizo fejlődését, aggóva nézzük azt a játékos folyamatot, amely határozottan károsan befolyásolja a mozgalom elmélyülését és valóban egyesületesi nivójára helyezi a Wizót s amely ilyenképpen nehezen fog megfelelni valódi hivatásának, a széles rétegeket magába foglalni akaró zsidó asszonyok világmozgalmának.

A Wizo fejlődése csak úgy van biztosítva, ha megteremtjük igaz zsidó lényeggel, ha minden egyes tagja teljes felelősséggel átérzi a Wizo fontosságát és hivatását. Ha magunkhoz tudjuk kötni értelmi és érzelmi alapon a zsidó asszonyok nagyszámát és kiépíthetjük befolyásunkat az ifjúság nevelésére is. Csak ilyen értelemben haladhatunk előre, ezek eléréséhez kell utakat és módszereket találnunk ezen a konferencián.

Igy fogjuk elérni azt, hogy a Wizo igazi szervezője lesz a zsidó életnek és csak így lesz a Wizo méltó azokhoz, akik meghaltak értünk és azokhoz, akik minden akadályon és nehézségen keresztül is építettek. Azokhoz, akik akarattal öröködnék a javaink felett életük feláldozásával, mert a zsidó élet lényege az építés és nem a rombolás.

A hívó szó elhangzott, a jók és igazak megértik, legyenek ők minél többen, de mi nem félünk a jövőtől akkor sem, ha kevesen maradunk. Egy nép sorsát azok döntenek, akik ha kevesen is, de megértik a törvényeket, amelyek a név történelmét irányítják.

A központ konferenciái közleményei

A június 28—29-iki cluji Wizo konferenciára vonatkozólag következő tudnivalókat közöljük csoportjainkkal:

A konferencia helye.

Ugy a konferenciái tárgyalások, mint az ünnepélyes megnyitót és a vasárnap esti kedélyes összejövetelt, valamint a cluji csoport hétfő délutáni közgyűlése a Salom Klub helyiségében Str. Nicolae Filipescu 6. sz. alatt lesznek megtartva.

Vasárnap és hétfő délelben ugyancsak a Salom Klubban közös ebéd lesz mérsékelt árárt.

A konferencia programja:

Vasárnap, 28-án délelőtt 11-kor ünnepélyes megnyitót.

Megnyitót beszédet mond Dr. Róth Dezsóné héberül és magyarul.

Üdvözlések.

Szervezeti referátum: Reiter Lunka, Timisoara.

Keren Kayemeth referátum: Handler Else, Timisoara.

Keren Hayesod referátum: Weinberger Nándorné, Cluj.

Hatikwah.

Vasárnap délután: konferenciái tárgyalások.

Általános vita.

1. Szervezeti vita. Bevezeti: Reiter Lunka, Timisoara.

2. Budgetkérdések. Bevezeti: Sidon Józsefné, Lugoj.

Hétfő délelőtt: Konferenciái tárgyalások.

3. Kulturkérdések.

Általános kulturmunka: Dr. Bär Emanuelné, Dej.

Csoport-kulturmunka: Edger Melanie, Brasov.

4. Jung Wizo problémák. Bevezeti: Katz Lulu, Baie-Mare.

Régi vezetőség lemondása.

Új vezetőség megválasztása.

Zárszó: Dr. Róth Dezsóné, Timisoara.

Hatikwah.

Hétfő délután: A cluji Wizo csoport évi rendes közgyűlése.

1. Elnöki megnyitót: Özv. Wertheimer Samuné.

2. Üdvözlések.

3. Titkári jelentés: Strasser Elemérné.

4. Pénztári jelentés: Salamon Jakabné.

5. Ellenőri jelentés: Kaszner Ernőné.

6. Választások.

7. Dr. Róth Dezsóné, Timisoara, előadása.

Nagyon kérjük azon néhány csoportunkat, melyek még nem küldték be munkabeszámolójukat és pénztárjelentésüket, hogy azokat hozzánk lehetőleg postafordultával eljuttatni sziveskedjenek, hogy összes csoportjaink jelentései benne legyenek a konferenciái mappában.

Ismételtelen közöljük csoportjainkkal a cluji elszállásolási bizottság vezetőjének címét: Dr. Neufeld Jenőné, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 34. Telefon 1087. és kérjük, hogy minden, az elszállásolással kapcsolatos kérdésben hozzá fordulni sziveskedjenek.

Végül arra kérjük csoportjainkat, hogy akik még nem jelentették be delegátusait a konferenciára, ezt is mielőbb eszközölni sziveskedjenek.

WIZO-HIREK

Anyák Napja Careiban. A carei Wizo csoport a Jung Wizoval karöltve megrendezte az Anyák Napját igen szép sikerrel. Következő kisleányok jártak gyűjteni: Kalafoni Ági, Rosenberg Judit, Rosenberg Evi és Frie Judit. A csoport most levezette a kártyadélutánok rendezését, melyek igen szép eredményt jelentenek a csoportnak.

Jung Wizo csoport alakult Reghinben. Reghinben Grün Béláné, a Wizo csoport elnöknője megalakította a Jung Wizo Hersch dörfer Irén vezetésével. A csoport vezetősége következőkből áll: Szabó Eszter alelnök, Stein Gizi KKL biztos, Hamlet Lili jegyző, Fixel Melitta titkár és Kálmán Margit pénztárnok. A fiatal csoport hetenként egyszer tartja összejöveteleit, melyeken héber irodalommal, heti revüvel és cionista történelmmel foglalkoznak. Grüné vezetésével lefolytatták az Anyák Napját, mely igen szép eredményt hozott. A csoport képviseltetni fogja magát a cluji Wizo konferencián is.

— Maniu és Maron. Satmarraszpárt vasárnapon amilyen Mihaili. A Curentu nyugati határm ezer paraszt fog

— Elkészült a curestiből jelentett vizsgálat vével Balacescu nű, hogy a jövő törvényszéknek.

A „P

fogpépet, fog

Pro

Pr

D

és majd min

egyetlen tu

bio

készítmény

— Vaida m
 hogy miért nem
 Bucurestiből je
 Sibiuha utazot
 vasárnapi gyüle
 mult külpolitika
 belső helyzetre.
 szolgálni, miért
 egyezés a jobb
 mindannyian eg
 lanak.

— Gyomor,
 nél, vérszegénys
 dás eseteiben re
 természetes „Re
 emészteszervek
 mozdítja s így
 vérbejutását. O
 lyozzák, hogy a
 tekni, mint gy
 biztosan és mi
 sok ajánlják.

— Egy falu
 akarta ostromo
 jelentik: A ma
 ségben szokatl
 délután. Persa
 párszáz főnyi f
 mot intézett a
 gyerekek a tar
 hajlandók meg
 ílkész ugyaní
 a hittan-vizsgá
 után felhívást
 után szintén f
 Serban Georg
 nitóknak nem
 ték a papot, h
 kész erről hall
 összegyűjtötté
 megtöltötták n
 lomba. Persa
 élén az iskola
 ta a templom
 iskola előtt h
 jelenetek játsz
 csendőrség ve
 a tanítók szer
 ket Lucescu p

az

ke

Bejárati
 műsor.

HIREK

— Maniu és Mihalache beszélnek ma Satu-Maren. Satmarról jelentik: A nemzeti pártvasárnap Satu-Maren tart gyűlést, amelyen Mihalache és Maniu fognak felszólalni. A Curentul értesülése szerint az északnyugati határmenti megyékből mintegy 200 ezer paraszt fog felvonulni Satu-Marera.

— Elkészült a vádirat a Skoda-ügyben. Bucurestiből jelentik: A Skoda-ügyben bevezetett vizsgálat véget ért. A vádirat elkészítésével Balacescu ügyészt bízták meg. Valószínű, hogy a jövő héten az ügyet kiosztják a törvényszéknek.

A „PERLOTT”

fogpépet, fogport és szájvizet ajánlja:

**Prof. Alleman
Prof. Höncz
Dr. Kopár**

és majd minden szaktekintély, mert az egyetlen tudományos alapon készült

biochemikus

készítmény a fogromlást meggátolja.

— Vaida má Sibiuban megmagyarázza, hogy miért nem jött létre a jobboldali blokk. Bucurestiből jelentik: Vaida tegnap autón Sibiuba utazott, ahol a Frontul Romanesc vasárnapi gyűlésén nyilatkozni fog a közelgő politikai események kihatásáról a belső helyzetre. Vaida magyarázatokkal fog szolgálni, miért nem jött létre eddig meg egyezés a jobboldali pártok között, habár mindannyian egyazon eszmények alapján állanak.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségek, vérszegénység, sápadtság és lesoványodás esetében reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbejutását. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József vizet úgy fejtöknél, mint gyermekeknek igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat. Az orvosok ajánlják.

— Egy falusi lelkész parasztaival megalkarta ostromolni az állami iskolát. Sighetből jelentik: A maramuresmegyei Budesti községben szokatlan incidens történt vasárnap délután. Persa Petru görög katolikus lelkész párszáz főnyi földműves élén, valóságos ostromot intézett az állami iskola ellen, mert a gyerekek a tanítók utasítására nem voltak hajlandók megjelenni a hittan-vizsgán. Persa lelkész ugyanis vasárnap délutánra tűzte ki a hittan-vizsgát és a délelőtti istentisztelet után felhívást intézett a szülőkhöz, hogy délután szintén jelenjenek meg a templomban. Serban Gheorghe iskolaigazgatónak és a tanítóknak nem felelt meg az időpont és kérték a papot, hogy halassa el a vizsgát. A lelkész erről hallani sem akart, mire a tanítók összegyűjtötték a gyerekeket az iskolában és megtiltották nekik, hogy elmenjenek a templomba. Persa lelkész erre hatalmas tömeg élén az iskola ellen vonult és erőszakkal akarta a templomba hurcoltatni a gyerekeket. Az iskola előtt heves szóváltások és izgalmas jelenetek játszódtak le. A továbbiaknak a csendőrség vetett véget. Az iskolaigazgató és a tanítók személyesen jelentették a történetet Lucescu prefektusnak.

— Halálozás. Kedden délután tragikus körülmények között elhunyt Sigheten Izrael Samu, az orthodox hitközség ideiglenes főjegyzője. Izrael Samu egyik legbiztosabb jelöltje volt a hitközség betöltendő jegyzői állására és már hetek óta ideiglenesen ellátta hivatalát. Kedden délután is rendesen bement a hitközségi irodába, ahol nyugodtan dolgozott. Öt óra tájban hirtelen rosszul lett és összeesett. Nyomban hazaszállították lakására, de az előhívott orvosok már nem tudtak rajta segíteni. Pár perccel belül kiszívódott. Aggyvérés okozta halálát. Az elhunyt, aki mindössze 57 éves volt, régebben tulajdonosa volt a helybeli kefégyárnak. Széleskörű zsidó és világi tudásáért mindenütt a legnagyobb tiszteletnek és respektusnak örvendett. Izrael Samu temetése a sighet-i zsidóság általános részvétele mellett szerdán délután ment végbe.

— A négy sajtófőnöke Bucurestibe érkezett. Bucurestiből jelentik: Perier gróf, a négy sajtó- és propaganda-osztályának vezetője a fővárosba érkezett utban Genf felé, ahol értékes olaszellenes dokumentumokat fog a négy elé terjeszteni. Du Perier több román társadalmi személyiséggel tárgyalt ma.

— Meghívó. Peri Tóbi és Feldmann Nándor Sighet, ezúton hívják meg rokonait, ismerőseit és elvártaikat f. hó 23-án, kedden délután 4 órakor a Filipescu u. 36 sz. alatt megtartandó esküvőjükre. M. k. é. h.

— Titulescu a montreuxi tengerszoros konferencián. Bucurestiből jelentik: Titulescu ma reggel elutazott Montreuxbe, hogy az ottani tengerszoros konferencián Románia érdekeit képviselje. Elutazása előtt a külügyminiszter újabb hosszabb megbeszélést folytatott Averescu marsallal.

Női divatkülönlegességek

„JOLIE”-nál

Memorandumul 4.

— Hatalmas károkat okozott Bucurestiben a felhőszakadás. Bucurestiből jelentik: A tegnapi felhőszakadás hatalmas károkat okozott a főváros központi részeiben is. A víz behatolt a nagy blokkházak pincébe. Többek között megrongálódtak Tatarescu, Titulescu, C. Angheliescu, Mihai Popovici, stb. háza is. A távírókapcsolatokat még nem sikerült helyreállítani.

— A lezuhanó kötőmb magam alá temetett egy baiamarei bányász. Baiamarei tudósítónk jelenti: Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy a juulvögyi Petrosani bányatársaság baiamarei-boicuti bányájában egymásután fordulnak elő szerencsétlenségek. Nemrégben egy munkás megvakult, míg egy másik súlyos bordatörést szenvedett. Az elmúlt éjszaka ismét könnyen végzetessé válható bányaszerencsétlenség történt az említett társaság egyik bányájának Veta nevű tárnájában. Debrezeni István 25 éves bányász két társával dolgozott az éjszakai csoportban. Már a tárnába való leszálláskor említette a munkavezetőnek, hogy a lekopogás gyanús, erősebb gerendázás kellene. A munkavezető azonban figyelmen kívül hagyta a fiatal munkás észrevételét. Éjjel két órakor aztán bekövetkezett a szerencsétlenség. Amikor az egyik bányász lyukat furt a robbantáshoz, az egyik bányafalból egy 600 kilós sulyu kötőmb levált és a közelben álló Debrezenit súlyosan megsebesítette. Társai azonnal Debrezeni segítségére siettek. A nagy kötőmb szerencsére nem temette egészen magam alá a munkást, ami biztos halált jelentett volna a számára, de több bordája összetört és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Társai nyomban felszállították és bevitték a baiamarei munkaskórházba. Állapota súlyos.

„A válság kevésbé fájdalmas, MIŐTA MEGSZOKTUK, HOGY LEÁNYUNKAT MINDEN VASÁRNAP TELEFONON FELHÍVJUK”

Az egyetlen leány, a család személfénye, férjénél van egy bírónál Cernautiban — ki tudná kifejezni azt a melankoliát, azt a napról napra növekvő vágyódást a szülőknek szeretett gyermekük után?

A telefon megszünteti a távolságait, közel hozza egymáshoz az elválasztottakat, az emberi hangot a maga természetességében közvetíti, minden árnyalatával, színével, barátságos hangsúlyával. Ki tudná pénzben kifejezni az örömet, hogy ezer és ezer kilométernyi távolságból hallhatja azok hangját, akik Önnek kedvesek? Egy hatalmas szervezet

— 3200 ember, akik éjjel napal buzgón és lelkiismeretesen dolgoznak — megszerzi Önnek ezt az örömet, mindent megtesz, hogy a román telefonszolgálat tökéletes legyen, hogy hangját a lehető legtisztábban nemcsak az ország egyik szélétől a másikig, hanem nagyobb távolságokra is, országokon és tengereken keresztül vigye.

SOCIETATEA ANONIMĂ

ROMÂNĂ DE TELEFOANE

— Hamburg Szerén gyermeknyaralójában a turdai sósfürdőben július hónapra minden hely betelt. Jelentkezéseket augusztus hónapra július hó tizedikéig fogadjunk el. Cim junius hónapban: Hamburg Szerén Montessori óvodája Cluj, str. Elisabeta 10, július 1-től: Hamburg Szerén Colonia de vara pt. copii, Turda Baia. Kérésre részletes prospektus.

— Doktorárvatás. Szombat délelben 12 órakor a cluji Ferdinand egyetemen Kohn Ottó az összes jogtudományok doktorárvatást tart.

— Hevesi Piroksa zongoraművész és Pfeiffer Alfréd operanékes énektanár, június 30-án, kedden este 8 órakor a kath. gimnázium disztermében tartja együttes növendékhangversenyét, melyen a zeneszerető közönségnek több szép, értékes hanganyaggal és zongorista tehetséggel lesz alkalma megismerkedni. Programok: Király, Lepage, Ellenléknél.

— Baia-Marera utazók figyelmébe. Szives tudomására hozom a n. érdemű közönségnek, hogy orth. kóser vendéglőmet átköltöttem a Regele Ferdinand 15 alá, ahol újonnan átszervezte kitchén konyhát, előzőkeny kiszolgálást kaphat. Saját érdekében keresse fel. Tiszta egy és kétágyas szobák. Napi panzió 110 lej. Esküvői megrendeléseket vállalom Izsák Ferenc Baia-Mare.

Costiui gyógyfürdőn 40 százalékos kedvezményt kapnak az Uj Kelet előfizetői

Az Uj Kelet kiadóhivatala és a maramuresi Astra között a napokban megállapodás jött létre, melynek értelmében az Uj Kelet előfizetői Costiui gyógyfürdőn kivételes kedvezményt kapnak. A megállapodás értelmében az Uj Kelet előfizetői az összes fürdőjegyek árából 40 százalékos kedvezményt kapnak. A CFR 50 százalékos kedvezményt ad a costiui nyaralóknak. Az ellátás hihetetlenül olcsó, ugyszintén a lakások. A fürdőn orth. kóser vendéglő is van. Az Uj Kelet előfizetői a costiui kedvezmények miatt forduljanak Káhn Kálmánhoz, lapunk sighet-i megbízottjához.

— Maramuresi olvasóinkhoz. Ertesítjük sighet-i és maramuresmegyei olvasóinkat, hogy az Uj Kelet maramuresi tudósításával és adminisztratív ügyeinek intézésével Káhn Kálmán hírlapíró biztuk meg. Kérjük minden az Uj Keletet érintő ügyben Káhn Kálmánhoz (Sighet, Piata Unirii 21.) fordulni.

Szombaton este megnyílt az Ujságíróklub remek kerthelyisége

Bejárat a klubhelyiségből. A belváros legszebb nyári helyisége. Gazdag megnyitósorozat. Körösi Dudas zenekara. Tánc. Kitchén konyha. Olcsó klubárak. Belépés csak tagoknak és vendégeknek.

Elsőrangú pausálkurák

Carmen Sylva	Băile Herculane
Sováta	Eforia
Buziás	Tusnád
Budachi Cordon	Episcopesti
	Mangalia

fürdőhelyeken mindent befoglaló egységárakkal az „EUROPA”

Nemzeti Román Utazási és Idegenforgalmi Vállalat rendezésében. Felvilágosítások szolgálat és előjegyzéseket felvesz: CLUJON „Economia” Piața Unirii 23. Banca Ilescu S. A. Str. Regina Maria 42.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A francia minisztertanács is hozzájárult a szankciók hatályon kívül helyezéséhez

Az angol ellenzéki pártok tovább folytatják éles kampányukat az angol kormány ellen és a Népszövetség megmentése jelszavával. Rövidesen megvalósul Anglia, Németország és Franciaország együttes konferenciája?

Nyugat-Abessziniában független abesszin kormány működik?

London, június 20. Az angol közvéleményben tovább hullámlanak az angol alsóházban kirobbant ellenzéki vihar hullámai. Az ellenzék, kihasználva a közvélemény felháborodását a szankciók felfüggesztése fölött, elszánt harcot indított a kormány ellen és egyre élesebb propagandát fejt ki a kormány árulásáról.

A francia kormány is hozzájárult a szankciók felfüggesztéséhez.

A francia kormány tegnapi minisztertanácsán, amint az előrelátható volt, szintén hozzájárult a szankciókat feladó angol állásponthoz, de leszögezte, hogy kezdeményező lépést nem vállal ebben a tekintetben a Népszövetség tanácsában, vagy a közgyűlés színe előtt. A francia kormány álláspontját a szankciók kérdésében Delbos külügyminiszter terjesztette elő, aki részletes beszámolót tartott a külpolitikai helyzetről. Hangsúlyozta, hogy Franciaország továbbra is híve marad az együttes biztonság eszméjének, továbbá, hogy az abesszin kérdésben a Népszövetség többi tagállamával egybenhangzóan fog mindenkori eljárni.

Kiemelte azt is, hogy a francia kormányt kizárólag a célszerűség szempontja kényszeríti arra, hogy a szankciók feloldása kérdésében csatlakozzék az angol kormány álláspontjához.

Az angol munkáspárt a liberális párttal együtt határozati javaslatot készített el, amelyben mind a két párt élesen szembe helyezkedik a Baldwin-kormány magatartásával. A határozati javaslat is megismétli a munkáspárt és a liberális párt által az alsóházban hangoztatott kitével, hogy a kormány elárulta a Népszövetséget.

Az angol munkáspárt az elkészült határozati javaslatot kedden fogja megvitatni. A párt vezetője, Lansbury Bristolban beszédet tartott, amelyben hangoztatta, hogy a Népszövetség azért került csödbe, mert a biztonsági elgondolás erőszakra volt alapítva.

Megindulnak a közvetlen tárgyalások Németországgal?

Az olasz kérdésen kívül a német kérdés az, amely az európai külpolitika figyelmét továbbra is leköti. A jelek szerint azonban úgy Párizs, mint London a német kérdés rendezése tekintetében is a halasztás már olyannyira csődöt mondott taktikáját követi. Genfben csaknem biztosra veszik, hogy a népszövetségi reform-tervek megtárgyalása az őszi ülészekre fog maradni. Valószínű, hogy ennek a halasztó taktikának egyik oka az is, hogy

Németország még most sem adott választ a Berlinben még tavasszal átnyújtott angol kérdőpontokra.

Párizsban és Londonban megoszlanak a vélemények abban a tekintetben, hogy a német kormányhoz ez a halogatás határozott visszautasítást jelent-e vagy csupán arra vezethető vissza, hogy a németek a kialakult nemzetközi helyzet miatt még nem látják elérkezettnek az időt arra, hogy végleges állást foglaljanak a hozzájuk intézett angol kérdések tekintetében. Tény az, hogy

úgy Londonban, mint Párizsban türelmemel veszik tudomásul a németek hallgatását, holott más körülmények között a német kormány hallgatása valószínűleg ideges nyugtalanságot váltott volna ki.

Baldwin tegnapi kijelentéséből különben a londoni lapok arra következtetnek, hogy a németekkel előbb-utóbb sikeres tárgyalások indulnak meg. A Times szerint semmi értelme sincs már annak, hogy tovább halogassák a közvetlen tárgyalásokat és állandóan csak jegyzékek útján érintkezzenek Berlinnel. A német egyenjogúságot ugysem lehet többé korlátozni s így a németektől azt sem lehet követelni, hogy előre leköszék magu-

kat bizonyos ígérek mellett. Össze kell hívni minél hamarabb Anglia, Németország és Franciaország konferenciáját és e konferencián kell eldönteni, hogy a világpolitikai helyzettel kapcsolatban Németország és az érdekeltek hatalmak között lehetséges-e meg egyeztetést létrehozni vagy pedig kiküszöbölhetetlen nézeteltérések állanak fenn, amelyeket tárgyalásokkal nem lehet eliminálni.

Washington, június 20. A Fehér Ház körében azt állítják, hogy az amerikai kormány rövidesen hatályon kívül helyezi azt az intézkedést, amely betiltotta az amerikai árucikknek Olaszországba és Abessziniába való kivitelét. Ha ez az intézkedés megtörténik, úgy gyakorlatilag az amerikai kormány is az angol kormány álláspontjához csatlakozik és Abessziniában meghódítását befejezett ténynek tekinti.

Nyugat-Abessziniában hű marad a négushoz?

Tegnap a londoni abesszin követség rendkívül szenzációs jelentést adott közre. E jelentés szerint Goreban, Nyugat-Abessziniában fővárosában, független abesszin kormány

működik, amely Nyugat-Abessziniát ügyeit Olaszországtól függetlenül irányítja. A jelentés hangsúlyozza, hogy Abessziniának nyugati részét az olaszok nem foglalták el és ennek a területnek lakossága továbbra is hű maradt a négushoz.

HALLO URAM! On azt kérde, hol kaphat valódi „PRIMEROST“-t, amely kizárja a csalást silányabb minőségű más márkákval? Természetesen minden gyógyszerárban, drogériában és szaküzletben! Az új, csodálatosan bárszoros, 5 évi tartóssággal bíró „BRILLIANT-EXTRA PRIMISSIMA

gumit minden gyógyszerár, drogéria, stb. ajánlja.

Iunian lett a „Franciaország barátai társaság“ elnöke

Iunian megválasztása a franciaországi és romániai népront közeledésének egyik jele

BUCURESTI, június 20. A Franciaország barátai társaságának elnöki tisztjét a leköszönt Periteanu helyett Grigore Iunian, a radikális parasztpárt elnökével töltötték be. Fővárosi körökben a választást olybá tekintik, mint a francia és román néprontok közötti közeledésnek egyik jelét.

Elhamvasztották Maxim Gorkij holttestét és hamvait a Vörös téren lévő mauzoleumban helyezték el

Moszkva, június 20. Maxim Gorkij, a világhírű orosz író temetése tegnap óriási néptömegek részvételével zajlott le a moszkvai Vöröstéren. A nagy író koporsója előtt a tegnapi nap folyamán ötszáz ezer ember vonult

fel. A gyászünnepek lezajlása után tegnap este a nagy író földi maradványait elhamvasztották és a hamvait tartalmazó urnát ma reggel elhelyezték a Vöröstéren lévő mauzoleumba.

Nagy robbanás a Joliot—Curie-házaspár laboratóriumában

Párizs, június 20. Szombaton délelőtt hatalmas robbanás történt a Joliot-Curie házaspár párizsi laboratóriumában. Joliot és felesége, aki a Leon Blum-kormány államtitkára, folyékony levegővel kísérleteztek, amikor az egyik lombik hatalmas erővel fel-

robbant. A kísérletező házaspár, valamint a laboratórium többi személyzete is sértetlenek maradtak. A robbanás zaja az egész negyedben hallható volt. A laboratórium ablakai, valamint több tudományos műszer megsemmisült a robbanás következtében.

ROYAL MOZGÓ.

Ma és holnap utoljára! Magyar feliratokkal:

Szentivánéji álom

Vasárnap d. e. 11-kor olcsó matiné: Szentivánéji álom.

Következő kettős műsor: I. Válás után. Galsworthy örökbeccsi regénye. Lionel Antwill és Diana Wynyard kitűnő premierfilmje. II. Kisnema. Gaál Franciska világlágere. Mindkét film magyar feliratokkal.

Nastase helyettes rendőr-kvesztor nyilatkozik a százezesek ügyéről

Cluj, június 20. Nastase helyettes rendőr-kvesztor ma délelőtt nyilatkozatot tett a sajtó munkatársai előtt, hogy a százezesek körüli bonyodalom végleges tisztázást nyerjen. Mint már tegnapi számunkban megírtuk, a százezesek forgalmáról szóló 25.123-as számú rendelet természetesen csak a jó százasokra vonatkozik. A helyettes kvesztor ma azt tette még hozzá a rendelethez, hogy a közönség elégedjék meg a százezeseknek megpengetésével, valamint annak megállapításával, hogy a pénzdárab hátsó lapján található domborulatban megakad-e a köröm, ami a hamisítványoknál nem történik meg, de ne karcolják, dörzsöljék, vagy rongálják meg az egyébként teljesen jó pénzermeket, amelyek így elvesztik használhatóságukat. Ezen rendelet ellen vétőkkel szemben a rendőrség szankciókat fog alkalmazni. Hamisítványok elfogadásáról természetesen szó sincs a rendeletben.

Június 27-én lesz a cotroceni tribünösszeomlás perének főtárgyalása

Bucuresti, június 20. A cotroceni tribünösszeomlás tíz vádlottjának főtárgyalását június 27-re tűzték ki. A vádlottak mintegy ötszáz tanúnak a beidézését kérték.

Inculeț lakásán értekezlet volt a rendbontások megakadályozásáról

Bucuresti, június 20. Inculeț lakásán megbeszélés volt, amelyen a belügyminiszteren kívül Sergiu Dimitriu alminiszter, Manolescu tábornok és még számosan vettek részt. A megbeszélés napirendjén a fővárosban történt rendbontások szerepeltek és szigorú rendszabályok életbeléptetését határozták el a közrendet felbujtókkal szemben.

Elrendelték a vizsgálati fogságot az Adevarul munkatársai támadói ellen

Bucuresti, június 20. (Az Uj Kelet tud.) Az ifjovi törvényszék ma megerősítette a vizsgálati fogságot azok ellen a fiatalberek ellen, akik e hó 18-án és 17-én az Adevarul és a Dimineața munkatársait, valamint több más egyént súlyosan bántalmaztak.

Sinclair Lewis: Ez nálunk lehetetlen! Az amerikai nyárspolgár, a Babbittok, a Dodsworthok típusa, az amerikai vidéki város volt eddig Sinclair Lewis, a Nobel-díjas amerikai író regényeinek főmotívumai. Legújabb művében, az **Ez nálunk lehetetlen!** című szenzációs regényében Lewis a mai világválság problémái s az azt kísérő szociális jelenségek felé fordítja figyelmét. Nekünk európaiaknak is háborzongatóan érdekes a kérdés: mi lenne, ha Amerikában is diktatura ragadná kezébe a hatalmat. Sinclair Lewis a valóságban megdöbbentő erejével álmódja végig ezt a korszakot, amely talán a közeljövőben válnék időszerűvé, de amely — az író profétai meglátása szerint — éppen a jórán polgári erények szikláján szenvedne hajtórést Amerikában. Sinclair Lewis: **Ez nálunk lehetetlen!** című regénye most jelent meg az Athenaeum kiadásában. 380 lap, nagy alakban, remek kiállításban, kartonálva, 132 lej, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum újdonságok teljes jegyzékét.

CENZURAT

10. Telefont: 2
Havonta 110,
Évre 600, egész
Éldre: Havon
Télekre 12, eg
Jutások díjsza
KELET az e
dóság egyetlen
Cikkünk után
rás megjelölés

Egy s

Ugy kezdődő
Universul és D
dult meg, kié le
kioszkok konce
vasárnap formá
al az Universu
kormány hivata
két sebesült, eg
nak, a két tábo
tart.

Nyugodtabb n
hassuk mi törté
majd rá alkalom
és levonjuk a m
cséltlen sajtópól
sát idegenül, de
mal figyeltük ő
ható volt, hogy
szertü recept sz
fog odafejlelni,
szó.

Üzleti konflikt
a két nagy fő
mokráciáról és a
rien személyes
a két lap szerke
ték ki újságjuk
az újságok hasá
vita, napilapok
lángolnak fel a
segítségével sike
latni az antiszem

Tiszta örültesé
Dimineața rész
Stelian Popescu
égesz multját.
hívták fel a figy
tetőtörvénykönyv
morált surolták.

Es az eredbén
hogy Stelian Po
gyonát és sovín
számítás? Ki h
valakit a politik
ban ilyen vádalk

Az Universul
neataval szembe
Birtokában volt
latára ténylege
mény egy része,
ban lehet kompl
valakit, mintha
vaj, gyilkos, vag
amellyel diffam
minden kellemet
lást, gondolatot
öt héten kezes
mindent elintéző

Bármit irt roh
tömören és rend
Zsidók!

Majd megtoldo
hatásos szóval:
— Kommunista

Végül kimondó
— A zsidók k
zsidók. Szent há
meg kell akadá
nitorok“ (az Ad
árusításat.

Napok óta ne
mint „zsidó kom

Csoda-e, ha e
rom munkatársa
kal kórházi ágy
dörrentek el bucu
Vasárnap regg
totta el az orszá
faláról, trafikok
ablakából öles be
64 név sorakozot
alatt. Nem texas
a plakát. E 64 n
nyilvános peleng
vagy gyújtogatot
zsidó és mert zsi
mán lapot ír, oly
véleménye szerin
„Ime, ezek az
hirdetik a plakát
toztatni a tradic